

DE VISCHHANDEL

MAANDELIJCH TIJDSCHRIFT, VERSCHIJNT DEN TWEEDEN DONDERDAG VAN IEDERE MAAND. ORGAAN VAN DEN SECTOR "HANDEL EN DISTRIBUTIE" BIJ DE NATIONALE LANDBOUW- EN VOEDINGSCORPORATIE. GERICHT TOT AL DE VISCHHANDELAARS EN TOT DE GROSSIERS IN VISCH EN VISSCHERIJPRODUCTEN. LEDEN VAN DE NATIONALE LANDBOUW- EN VOEDINGSCORPORATIE

HANDEL
DISTRIBUTIE

DIRECTIE : Dr WILLEM MELIS EN Dr IVAN DENIS BEHEER EN REDACTIE
HOPSTRAAT, 47, BRUSSEL POSTREKENING : NATIONALE LANDBOUW- EN
VOEDINGSCORPORATIE. PERS- EN PROPAGANDADIENST. N° 911.91 ABONNE-
MENTS PRIJS TOT EINDE 1943 : 31 FR. DRUKKER : IMIFI, HOPSTRAAT, 47,
BRUSSEL CLICHEERDER : HUYGHENS, ONDERWIJSSTRAAT, 57, ANDERLECHT.

KANTTEKENINGEN

De methode van « laat den boel maar draaien » of « t zal onzen tijd wel duren » is moordend in elk bedrijf. We hebben redenen om te veronderstellen dat slechts zeer weinigen onder onze vischhandelaars deze fatale « laissez aller » politiek aankleven. De mentaliteit van « mijn zaak marcheert flink, ik zal dus maar stillekens blijven voortdoen zooals ik bezig ben » kan evenwel een eerste stadium worden van de « berustende » houding, welke geen enkel handelaar zich veroorloven mag of kan.

De tegenwoordige tijd met zijn eerder beperkte bedrijvigheid is als aangewezen om eens een klein « gewetensonderzoek » te doen. Henry Ford, die toch zeker wel iets van het zakenleven moet afweten, heeft eens dezen gulden stelregel verkondigd : « Alles kan steeds beter gedaan worden dan het tot dusverre geschiedde ». Met andere woorden, in een handelszaak komt het nooit tot een eigenlijken rusttoestand. Een bedrijf is geen dood ding, maar een altijd evoluerend lichaam, waar immer iets te verbeteren, te veranderen, aan te passen, uit te breiden of te beperken valt. Het is voor alles zaak daar oog voor te hebben. De vischhandel vormt geen uitzondering op den regel.

Weet men dat zekere groote bedrijven speciaal iemand in dienst hebben om den gang van zaken steeds nauwkeurig na te gaan en aan wiens bestudeerenden en bijna bespiegelden blik geen enkele mogelijkheid tot verbetering ontsnapt? Dat werk moet de vischhandelaar natuurlijk zelf doen. Het is aan hem om de oorzaken van zekere wijvingen met de klanten, zekere haperingen in den algemeenen gang van zaken, zekere moeilijkheden in de boekhouding, zekere periodieke inzinkingen op te sporen. Men vergeet niet dat het zeer gevaarlijk is uit gemakzucht alles zoo maar bij 't oude te laten. Men moet bedenken dat de organisatie hoofdzakelijk is in een bedrijf. Elke organisatorische fout wrekt zich vroeg of laat : het allerbeste product, de modernste installatie, het handigste personeel, kan die fout niet goedmaken.

Het is bv. van het hoogste belang dat de rechte man op de rechte plaats staat : er zijn stellig dingen die hij beter en veiliger zelf verricht in plaats van ze aan uw gast over te laten en, omgekeerd, waarom uw gast niet die zaken toevertrouwen welke hij best alleen afkan, waardoor hij weer meer tijd beschikbaar krijgt, die hij best gebruiken kunt. Van groot belang is de mentaliteit van de verbruikers. Een volkszaak zal niet op dezelfde wijze aangepakt mogen worden als een zaak die haar klanten in hoofdzaak onder de z.g. betere standen recruteert. Dat onderscheid komt in vele opzichten duidelijk naar voren : het algemeen uitzicht van de zaak, de omgang met de klanten, de wijze van reclame, enz...

Misschien wordt wel eens meer, bij kwijsnende bedrijven, ten onrechte naar een stofelijke oorzaak gezocht. Men onderschatte de morele factoren niet! Wie de ware stieliefde mist of ze liet teloorgaan na het bereiken van gemakkelijke, maar al te vluchtige successen, staat altijd in het nadeel tegenover een beter gestemd concurrent van wie « iets » uitgaat dat de klanten onweerstaanbaar aantrekt.

MEDEDEELINGEN

Nieuwe vischkaarten

Weldra zullen nieuwe vischkaarten uitge-reikt worden.

De Hoofdgroepering wenscht zooveel mogelijk eenvormigheid te bereiken in zake de verdeelingsystemen aan de detaillanten, die thans van provincie tot provincie verschillen, ten einde de marktordening te vereenvoudigen en de controle doelmatiger te maken. Doch is dit niet zoo eenvoudig als op eerste zicht blijkt. Inderdaad moet men weten dat de Hoofdgroepering slecht bevoegd is maatregelen te treffen van marktordenenden aard en dat de Gemeentediensten voor Ravitaillering en Rantsoenering de wijze regelen waarnaar de detaillanten de visch aan de verbruikers moeten afleveren (verplichte inschrijving, enz.).

Alleen te Brussel en te Oostende is het systeem der verplichte inschrijvingen in zwang, overal elders mag de verbruiker de visch kopen waar hij ze vindt. Het spreekt vanzelf dat een algemeene regeling theoretisch gewenscht is, maar praktisch stuit zij op zeer groote moeilijkheden. Iedere stad heeft haar particularistische zeden en gewoonten waarmee rekening dient te worden gehouden. Zoo komt het dat de vischhandelaars een voorliefde hebben voor dit of geen verdeelingsysteem al naar gelang zij er voordeel voor hun klanten en voor zich zelf, bij ondervinden.

De quaestie maakt thans het voorwerp uit van een grondige studie van wege de Hoofdgroepering ten einde een regeling te treffen die rekening houdt met ieders belangen. Over kort zullen wij desbetreffende meerdere inlichtingen kunnen verstrekken en het standpunt kunnen mededeelen dat de Hoofdgroepering zal innemen, na de betrokken personen te hebben geraadpleegd.

Wat de nieuwe vischkaart betreft kunnen wij reeds van nu af mededeelen dat er twee verschillende kaarten voorzien worden. De eene voor de groote centra en de andere voor de gemeenten van 10 à 25.000 inwoners. De kaart vormt een boekje van zes zegelbladen. Elk zegel vertegenwoordigt een symbool, d.w.z. dat aan elk zegel een zekere

De oude vischkaart heeft weldra afgedaan!

soort van visch en hoeveelheid kan toegevoegd worden, al naargelang de bevoorradingsmogelijkheden. De zegels van elk blad dragen de letters van A tot F en zijn van 1 tot 16 genummerd. De voorste bladzijde van het boekje draagt den stempel der gemeente en het volgnummer en is voorzien van een strook met naam, voornaam, n° der rantsoenkaart, straat en gemeente van den verbruiker, af te scheuren door den kleinhandelaar in geval de inschrijving van den verbruiker verplichtend wordt gemaakt. Op de achterste bladzijde is eveneens een plaats

voor dezelfde inlichtingen voorbehouden en vier vakjes voor den stempel van den kleinhandelaar, daar er voorzien wordt dat den verbruiker driemaal van kleinhandelaar kan veranderen.

De wonderbare vischvangst

Bij menschengeheugenis werd er nog nooit zooveel haring als nu aan onze kust gevangen. Men mag inderdaad spreken over een wonderbare vischvangst die juist in een periode valt waarin wij den haring best kunnen gebruiken, om onzen gewonen kost te verbeteren.

Ontelbare haringen.

De vraag wordt gesteld hoe het komt dat de haring zoo talrijk voorkomt dit jaar. Sedert een drietal jaren werd omwille van de omstandigheden geen intensieve haringvangst meer gepleegd door de landen die in normalen tijd een uitgebreid haringbedrijf bezaten. De haringscholen konden zich bijgevolg in de gunstigste omstandigheden ontwikkelen. Wat nu den duur betreft van het huidige haringseizoen kan niets met zekerheid worden gezegd. Dit hangt af van de weergesteldheid. Indien er geen stormen komen opzetten bestaat er veel kans toe dat onze visschers tot in Maart op haringvangst kunnen uitvaren en ons nog zeer groote partijen visch zullen bezorgen.

De verdeling in de gemeenten van 5,000 à 10,000 inwoners

Tengevolge van de groote opbrengsten van de haringvangst besloot de Hoofdgroepering « Visch en Visscherijproducten » dat de gemeenten van vijf en tien duizend inwoners eventueel in aanmerking konden komen voor de bedeling. Door de Hoofdgroepering werd evenwel een dubbel voorbehoud gemaakt : deze gemeenten moeten over het noodige vervoer beschikken en de verdeling van den visch zelf kunnen regelen. Stippen wij terloops aan dat deze toelating alleen verleend werd aan bedoelde gemeenten van de beide Vlaanderen en deze in de onmiddellijke omgeving van de groote centra en niet van al de gemeenten van 5 à 10,000 inwoners van het land, zooals velen meenen.

Door sommige personen werd beweerd dat de Hoofdgroepering het recht niet had voor de verdeling in de gemeenten van 5 à 10,000 inwoners de vischverdeelers over het hoofd te zien.

Dit is verkeerd. Inderdaad bepaalt artikel 12 van de verordening d.d. 20 Juni 1942 dat uitzonderingen mogen gemaakt worden om redenen van marktordenenden aard. Welnu om deze redenen werd de beslissing door de Hoofdgroepering getroffen. De visch is er. De Hoofdgroepering heeft het dan ook als haar plicht aanzien het grootst mogelijk aantal inwoners van de bedeling te laten genieten. Daarbij werd door deze regeling niet de minste schade berokkent aan de gewone vischverdeelers aangezien zij in de hun aangewezen streek de verdeling blijven verzekeren.

Het spreekt van zelf dat de burgemeesters van de betrokken gemeenten van de Hoofdgroepering de lijsten hebben ontvangen van de personen die vóór den oorlog een vischhandel dreven in hun gemeente om bijgevolg door hun bemiddeling de verdeling te verzekeren.

In de gemeenten waar geen vischhandelaars zijn betalen de gemeenten rechtstreeks 13 fr. per kg aan de Vischcentrale. Deze stort later de vervoerkosten aan de gemeenten en een forfaitaire vergoeding aan de gelegenhedsverdeelers terug.

In de gemeenten rond de groote nijverheidsagglomeraties waar veel detaillanten gevestigd zijn, wordt de haring in het centrum waar hij afgehaald wordt tegen 9,95 per kg gefactureerd, d.w.z. fr. 8,20, prijs aan de kust + fr. 1,75 voor kosten van vervoer en grootverdelers. De vervoerkosten van uit het centrum waar de haring opgehaald wordt tot in de gemeente waar hij verkocht wordt, valt ten laste van de detaillanten.

Bakharing en gerookte haring

De meeste verbruikers meenen dat zij den gerookte haring waarmee ze thans zoo mild worden bedield het best rauw eten zooals zij dit vóór den oorlog pleegden te doen. Dit is verkeerd. Daar waar vroeger alleen vette haring gerookt werd volgens een procédé eigen aan iedere rookerij, wordt thans alleen « ijl » of magere haring gerookt, die op verre

De dagschotel?

na dezelfde eigenschappen en fijnen smaak van den vetten haring niet bezit. Thans wordt de haring gerookt ten einde hem eenigszins langer te bewaren en hem een verschillenden smaak te geven. Deze gerookte haring die bakharing wordt genoemd moet bijgevolg gebakken worden vooraleer met smaak te worden genut. Men doet goed niet te lang te wachten, hoogstens drie à vier dagen, om dezen haring te verbruiken, ten einde het bederven er van te voorkomen. Er werden talrijke klachten geuit over het feit dat de haring onvoldoende gerookt werd. De Hoofdgroepering heeft onmiddellijk de zaak aangevat en sancties getroffen tegenover de rookerijen die in gebreke waren gebleven.

Zoo werd een rookerij met een boete van 5.000 fr gestraft. Thans wordt de marge van 25 kg. op 100 kg. door de Hoofdgroepering toegestaan stipt gevolgd, en wordt algemeen de haring tusschen 72 en 75 % gerookt.

De activiteit in de Hoofdgroepeerings « VISCH- EN VISSCHERIJPRODUCTEN »

De middelen waarover de Hoofdgroepeerings thans beschikt. Haar taak, haar methode, haar resultaten

Nu de haringcampagne volop aan gang is en de verbruikers vaststellen dat zij regelmatig haring kunnen kopen, is het wel gepast zich even af te vragen hoe de Hoofdgroepeerings « Visch en Visscherijproducten » er toe komt van de visch te verzenden, te verdeelen en haar bij de kleinhandelaars te bestellen. Kortom, wij wenschen hier de activiteit der Hoofdgroepeerings in groote trekken te schetsen en tevens haar taak en haar methode van werken uiteen te zetten.

I. — De middelen waarover de Hoofdgroepeerings thans beschikt

- a) De Vloot. Thans beschikt de Hoofdgroepeerings niet meer over het derde der vangcapaciteit van vóór Mei 1940.
- b) Daarbij komt nog dat de weeromstandigheden thans de mogelijkheden van uitvaart definitief beïnvloeden. Vóór Mei 1940 voer men uit als men het goed vond.
- c) Ook met de noodige brandstof moet er zuinig omgesprongen worden.
- d) Men beschikt enkel over een beperkte binnenlandsche vervoercapaciteit. Men kan van nu af met een zekeren graad van juistheid voorzien dat de haringaanvoer minstens 25.000.000 kg zal bedragen. Dit is meer dan 60 % van den totalen vooroorlogsch aanvoer.

II. — De taak der Hoofdgroepeerings

II. De taak der Hoofdgroepeerings bestaat er in dit aanzienlijk quantum visch ten dienste te stellen van 's lands bevoorrading. Als algemeen principe moet hierbij aangenomen worden dat heel de bevolking op dezelfde basis moet bevoorrad worden. Enkel mag daarop uitzondering gemaakt worden indien de vervoermoeilijkheden zulks onmogelijk maken. (Dit is het geval in zake de bevoorrading in visch der provincie Luxemburg.) Anderzijds moet er eenigszins rekening gehouden worden met de structuur der bevolking die een differentiatie in de behoeften met zich brengt. Aldus zullen sommige gebieden moeten bevoorrad worden (bv. de industriële centra) omdat de behoeften daar grooter zijn.

III. — Welke methode zal de Hoofdgroepeerings volgen?

A. Vrije concurrentie is thans ongewenscht. In de huidige omstandigheden zou de vrije concurrentie ons tot een ware catastrofe leiden. Eerst en vooral moeten de prijzen beperkt worden zooniet zou de bevoorrading geschieden op basis der koopkracht van de bevolking. De economische cyclus moet doorlopen worden met een minimum van kosten en het hoogst nuttig rendement. Wij beschikken over het vereischte quantum visch niet om toe te laten dat iedereen zou kunnen blijven voortwerken op maximum kracht. Om totale werkloosheid te vermijden is het noodzakelijk van sommige bedrijven te sluiten. Dit echter vereischt het noodige gezag en kan niet verwezenlijkt worden door een toepassing der principes der vrije mededinging.

B. Reglementeering en marktordening is de eenige mogelijke weg. Daar de Hoofdgroepeerings als voornaamste opdracht heeft van de aangevoerde visch evenredig over gansch de bevolking te verdeelen, heeft het geen betoog dat ze als cen-

traal organisme een algemeene controle moet kunnen uitoefenen over de gansche activiteit van al haar leden.

Ze moet dus :

- 1° Haar leden kennen;
- 2° Zij moet bepalen aan welke eischen ze moeten voldoen om te mogen werken. Alleen de Hoofdgroepeerings kan oordeelen of een onderneming voldoet aan alle voorwaarden zonder dewelke het bedrijf niet op een gezonde economische basis kan uitgeoefend worden. Leegloop moet vermeden worden. De onderneming moet met de hoogste rendementen werken. Bij gebrek aan grondstoffen zal het onmogelijk zijn van alle ondernemingen aan het werk te houden. Enkel die bedrijven waarvan de productie op allerlei gebied bevrediging geeft, zullen ingeschakeld worden. Deze methode zal den laagst mogelijken kostprijs met zich brengen, dit is natuurlijkterwijze in het belang der gemeenschap. De Hoofdgroepeerings staat daarenboven in voor de sanering van het bedrijfsleven.
- 3° Volgens de statuten heeft de Hoofdgroepeerings Visch en Visscherijproducten de productie (dus ook de visschers), den handel, de be- en verwerking onder hare bevoegdheid. Ze moet dus vaststellen van wie de waar moet betrokken worden en aan wie ze moet worden afgeleverd. Zooniet wordt het haar onmogelijk de waar langs heel den cyclus te volgen.

Om al deze redenen is het duidelijk dat de ondernemingen die visch verhandelen door de Hoofdgroepeerings moeten erkend worden. Aldus kent ze hare leden en kan ze tevens hun activiteit controleren.

Wij hebben zoojuist verduidelijkt dat het in tijden van gebrek aan grondstoffen het onmogelijk is van elk bedrijf op gang te houden. Er wordt dan meestal een zeker omzetcijfer geëischt; indien men dit cijfer niet bereikt dan wordt men van een zekere activiteit uitgesloten.

Dit is de « Steen des aanstoots ». Deze maatregel doet juist felle critiek losbarsten. De Hoofdgroepeerings weet dat zeer goed. Nochtans blijft ze in denzelfden zin voortwerken heel eenvoudig omdat ze niet anders kan. Dit heeft men overigens duidelijk aan de belanghebbenden aangetoond.

Uit al deze voorafgaande beschouwingen blijkt duidelijk dat de Hoofdgroepeerings moet de macht hebben van bepaalde ondernemingen uit te schakelen. Daarom moet zij de respectievelijke belangrijkheid dezer ondernemingen kennen en vaststellen wie aan de noodige vereischten voldoet.

Anderzijds moet er absoluut naar gestreefd worden te beletten dat de vischhandel in handen komt van personen voor wie het uitoefenen van dien handel maar een bijkomende bron van inkomsten is. Om de zaken meer concreet voor te stellen wenschen wij terug te komen op de gebrekkige structuur van den vischhandel vóór Mei 1940. Wat de groothandel betreft waren er verschillende personen in de vischmijn werkzaam, die feitelijk den naam van groothandelaar niet verdienden. Hoteliers, cafébazen en dergelijke personen kwamen af en toe een hoeveelheid visch kopen en dan nog meestal uit de tweede hand.

In den kleinhandel hadden wij nagenoeg gelijkaardige toestanden. Er werd visch verkocht in kruideniers en groentenwinkels zonder dat er daarvoor een gescheiden winkel of uitstalraam was voorzien. De meest elementaire eischen der hygiëne werden daarbij over het hoofd gezien.

Het hoeft wellicht geen verder betoog, dat zulke toestanden zoo spoedig mogelijk moe-

ten verdwijnen. Ook met dit doel moet de Hoofdgroepeerings de noodige maatregelen kunnen treffen om den vischhandel alleen in handen te geven van vischhandelaars van beroep.

Sedert het doorvoeren der marktordening werd heel het distributiestelsel gewijzigd. Men denke niet dat dit naar willekeur gebeurde, dat dit volstrekt noodig was zal blijken uit volgende beschouwingen. Vóór Mei 1940 was de vischconsumptie sterk verschillend al naar gelang de streken. In de Waalsche provincies en in de Borinage was de consumptie heel laag, terwijl ze daarentegen in de andere gewesten veel hooger was. Het distributie apparaat van Mei 1940 was dan ook op deze basis ingesteld.

Sedert Mei 1940 was het noodzakelijk van de vischconsumptie zooveel mogelijk te nivelleren over gansch het land. Doch daarom moest dan ook het bestaande distributiesysteem radicaal gewijzigd worden. De distributie moet aan andere behoeften voldoen.

Verder was het noodig van tot een specialisatie over te gaan :

- 1° Omdat deze, indien ze niet te ver gedreven wordt, voert tot een distributie met de kleinste kosten; zoo is het bv. duidelijk dat een verdeeler te Brussel gevestigd, zijn waar in zijn district zal verdeelen met veel minder kosten dan wanneer een groothandelaar-verzender der Kust daarmee moest gelast worden.

- 2° Omdat ze toelaat van een grooter controle uit te oefenen en van de waar beter te volgen in den loop van heel den cyclus, van producent tot consument.

C. Het Compensatiesysteem.

Wij hebben er kunnen op wijzen dat het om redenen van principieelen en economischen aard noodzakelijk was van sommige bedrijven uit de productie te schakelen.

Deze uitschakeling, hetzij ze wordt doorgevoerd wegens gebrek aan grondstoffen, ofwel om het bedrijf te saneren, komt ten goede aan de gemeenschap in het algemeen, en aan voortwerkende ondernemingen in het bijzonder. Nochtans is het evenzeer duidelijk dat deze maatregel zeer schadelijk kan zijn voor diegenen die uitgesloten worden.

Dit nadeel wordt geneutraliseerd door het compensatiesysteem.

Het kan dus voorkomen dat door een maatregel van marktordenenden aard, sommige ondernemingen bevoorrad worden tegenover andere, door het feit dat ze bv. in beter condities werken, of bijzonderlijk omdat ze bleven produceeren terwijl andere ondernemingen stilgelegd werden.

Het compensatiesysteem bestaat er in dat de bevoorradde ondernemingen een zekere bijdrage betalen waarvan de opbrengst aangewend wordt om de andere ondernemingen te vergoeden of om hun toe te laten van zich aan de nieuwe toestanden aan te passen. Dit is het hoofdprincipe. Natuurlijk kent de toepassing van dit systeem veel varianten en is bij nader onderzoek meer ingewikkeld dan men het op het eerste gezicht zou denken. Meer bijzonderheden desbetreffend zouden ons echter te ver leiden.

Wij kunnen echter hieraan toevoegen dat het compensatiesysteem bij de Hoofdgroepeerings « Visch en Visscherijproducten » reeds verschillende toepassingen kent, en dat het in de toekomst stelselmatig zal aangepast worden.

D. Na deze uiteenzetting zou men kunnen de meening toegedaan zijn dat de huidige toepassing der marktordening, die een « oorlogsproduct » is, totaal zal verdwijnen wanneer men tot de normale toestanden zal teruggekeerd zijn.

Wij hebben echter alle redenen om dit ten eerste te betwijfelen.

Wij kunnen eerst vooropstellen dat de verschillende onderhoorigen der Hoofdgroepeerings zich zoodanig zullen gewennen aan een Centraal organisme tot hetwelk ze zich steeds kunnen richten om hun zienswijze

mede te deelen en snelle oplossingen aan bepaalde vraagstukken te zien geven, dat ze na den oorlog soortgelijk organisme niet meer zullen kunnen missen.

Het systeem zal waarschijnlijk niet meer zoo star zijn. De oorlogsomstandigheden brengen juist deze starheid met zich.

Doch men zal automatisch teruggevoerd worden naar gelijkaardige toestanden. De aanpassing zal trouwens vanzelf geschieden. Dit kunnen wij reeds vaststellen aan de hand der werkelijke toestanden in de visscherij zelf.

De analyse der vooroorlogse toestanden heeft duidelijk bewezen dat de vischconsumptie in België veel te laag was. Het zal er dus op aankomen van het verbruik na den oorlog te verhoogen.

Dit zal noodzakelijkerwijze gepaard gaan met een verhooging van het aantal kleinhandelaars, bijzonderlijk in de Waalsche provincies; in deze streken waren er immers veel te weinig vischwinkels.

Van den anderen kant zullen de verdeelers zich automatisch in het proces inschakelen, en zullen zij zich per streek specialiseeren. De nood aan gespecialiseerde verdeelers zal zich scherp laten gevoelen. In het binnenland zullen wij minder den groothandelaar-verzender aan de kust, dan wel den verdeeler zien optreden om de distributie waar te nemen, omdat deze laatste (indien de kleinhandelszaken zich meer zullen verspreiden), de verdeling zullen waarnemen met « lager distributiekosten per product ». Hetzelfde geldt voor de verdeling der bewerkte waar. Aldus komen wij nagenoeg tot dezelfde principes als deze die ons thans leiding geven voor de marktordening. Doch de aanpassing zal automatisch geschieden.

IV. — De Beroepsorganisatie

Vóór Mei 1940 was men op dit gebied niet ver gevorderd. Uitzondering gemaakt voor de bewerkers bestond de beroepsorganisatie praktisch niet.

De Hoofdgroepeerings heeft dezen toestand ingezien en alle middelen aangewend, om de beroepsorganisatie door te voeren. Dit werk moet echter zeer zorgvuldig voorbereid worden. Vooraleer een bepaald beroep te willen organiseren, moet men het aantal leden kennen die dit bedrijf uitoefenen. Hun mentaliteit, respectievelijk belang en tendenz. Vooraleer men een persoon aanduidt om het voorzitterschap van een bepaalde beroepsvereniging waar te nemen, moet men zich er van vergewissen dat hij het vertrouwen heeft van al zijn collega's en bijgevolg het noodige gezag om zijn taak tot een goed einde te brengen. Men moet hier dus heel tactvol te werk gaan. De uitbouw der beroepsorganisatie kan dan ook slechts langzaam geschieden. Nochtans kan men zich een idee vormen van het belang van de beroepsorganisatie indien men bedenkt dat men aldus de drie duizend kleinhandelaars in visch zoodanig zou groepeeren, dat men ze op elk oogenblik aanstonds zou kunnen bereiken om een bepaald vraagstuk te bespreken of om zekere instructies te geven, om hen voor te lichten of te styleeren. Men zou hun kunnen zeggen hoe ze hun uitstalling moeten opvatten — welke procedés bij voorkeur moeten aangewend worden om de visch te bewaren — Hoe de visch moet bereid worden — Hoe ze hun cliënteel moeten bedienen, enz...

Eerst dan zouden wij kunnen rekenen op de medewerking van een geschoolde kleinhandelszaak, en dit zou de vischconsumptie ten eerste ten goede komen. De dienst welke wij aldus aan de belanghebbenden uit het beroep, alsook aan de gemeenschap zouden bewijzen is inderdaad aanzienlijk. Ook hoopt de Hoofdgroepeerings van in samenwerking met den Sector « Handel en Distributie », deze taak tot een goed einde te brengen.

Uit deze toelichting moet wellicht blijken dat de Hoofdgroepeerings bij het waarnemen harer taak, zich enkel laat lijden door het algemeen belang.

Deze houding zal zij blijven aannemen ten bate van iedereen.

BEROEPSDOCUMENTATIE

BEZOEK AAN EEN CONSERVENFABRIEK

De vischhandelaars zullen voorzeker gaarne weten hoe van de producten van de vischvangst conserven gemaakt worden. Er bestaan in ons land enkele fabrieken waarvan sommige vrij belangrijke ondernemingen zijn en wier producten kunnen wedijveren met deze van de op dat gebied meest gespecialiseerde landen. Wij geven hieronder een overzicht van wat deze fabrieken in gewone tijden voortbrachten en van het werk waaraan zij zich thans overleveren.

Enkele dagen geleden hebben wij een van de belangrijkste conservenfabrieken van het land bezocht. Onze lezers zullen niet verwonderd zijn te vernemen dat men er een wagon haring loste, op het oogenblik toen wij op de ruime binnenplaats aankwamen. Er is op dit oogenblik haring in overvloed. De vischhandelaars hebben er ruim hun deel van gekregen, zoodat zij hun klandizie, die trouwens verrast is door die feestelijke bedeeing, overvloedig van haring kunnen voorzien. Maar naast deze overvloedige en herhaalde leveringen aan de verbruikers, behoudt men nog een belangrijk deel van de huidige vischvangst aan de conservenfabrieken en rookerijen voor, zoodat wij zoolang mogelijk van de gelukkige gevolgen van deze wonderbaarlijke vischvangst zouden kunnen blijven genieten. Zoo had de fabriek die wij bezocht hebben voor haar deel reeds 300.000 kilo's ontvangen.

Maar voor dat wij u zeggen wat er van deze haringen wordt en op welke manier ze behandeld worden, zullen wij u in het bureau van den directeur binnenleiden.

De gewone bedrijvigheid van een Belgische conservenfabriek

Zoodra wij onze intrede doen in het bureau, waar wij onthaald worden door een allervriendelijksten en uitstekend ingelichten industrieel, wordt ons oog gevestigd op rekken waarop een indrukwekkende reeks conservenblikken zijn opgestapeld. Er zijn er van alle soorten, met levendige en aantrekkelijke kleuren, versierd met kleine tekeningen die de lekkerbekken zouden doen wateranden. Op een van deze blikken zien wij sneden gerookten zalm die in de olie baden. Onze leidsman heeft begeerigheid in onzen blik gelezen, want hij zegt:

— Laat u niet verleiden. Zij zijn leeg. Er zijn geen doozen met zalm meer. Dat zijn alle monsters van onze vóóroorlogsche productie.

En zoo vernemen wij dat duizenden, en zelfs miljoenen dergelijke doozen haring in den witten wijn, makereelreepjes in de oliëfolie, makereelsneden of -staarten met madeirasaus, haring in de gele, rolmops, paling, sardines en wat al niet meer hebben bevat. — Zooals gij ziet, fabriceerde de Belgische conservenindustrie, die onvoldoende gekend is, een groote verscheidenheid aan producten. Nochtans is deze industrie ten onzent betrekkelijk jong, gezien zij eerst na den vorigen oorlog eenigen omvang heeft genomen. Vroeger waren wij ongeveer uitsluitend op het buitenland aangewezen.

— De buitenlandse concurrentie moet nochtans vrij groot zijn gebleven?

— Ja, dat is voor een aanzienlijk deel toe te schrijven aan de zonderlinge opvatting van onze landgenooten, die vaak een neiging vertoonen om hun voorkeur te schenken aan buitenlandse merken.

— De hoedanigheid misschien? wagen wij te vragen.

— Neen, zeker niet. En ik wensch u dat te bewijzen door het feit dat wij zelf een deel van onze productie uitvoerden, terwijl de Belgen veel ingevoerde conserven verbruikten! En onze producten werden in andere landen zeer op prijs gesteld, daar de vraag steeds toenam.

Men verschaft ons dan overvloedig bijzonderheden over de wijze waarop die conserven werden bereid, en nadat wij de fabrieken hadden bezocht en hadden geconstateerd

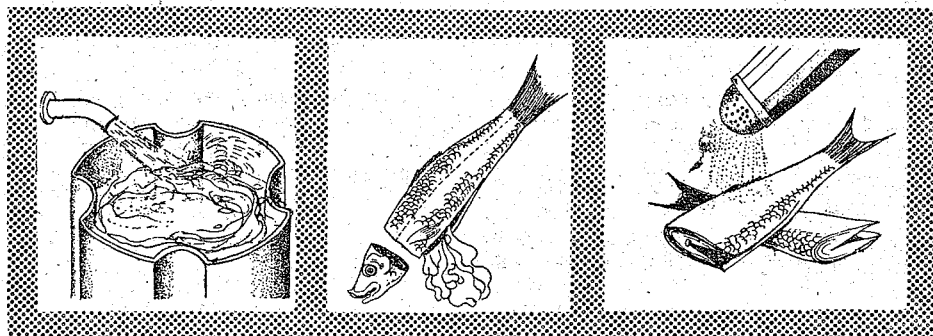
hoeveel zorg aan de huidige bereidingen wordt besteed, konden wij er niet meer aan twifelen dat de vóóroorlogsche producten inderdaad niets aan de buitenlandse mededinging hadden te benijden. Het spreekt van zelf, en eenieder zal het toegeven, dat elk land zijn specialiteiten heeft. Niemand denkt er aan het monopolium van die specialiteiten aan bedoelde landen te betwisten. Maar als het om gelijkaardige producten gaat, is de hoedanigheid even goed ten onzent. Men spant zich zelfs in om ze nog te verbeteren.

Hij wordt daartoe in een ruime cementen kuip gelegd, waarin een krachtige waterstraal hem standvastig doet ronddraaien. Bij die wassching wrijven de visschen steeds weer tegen elkaar, zoodat zij vanzelf hun schubben verliezen. Om die wrijving te versterken, worden verticale groeven in de kuip aangebracht, zooals men ziet op de tekening van figuur I.

De tweede bewerking bestaat uit het afsnijden van de koppen, uit het opensnijden van de ingewanden. Bijzonder behendige arbeiders worden met dat werk belast, zoodanig dat de visch zeer netjes en ontdaan van alle onzuiverheden uit haar handen komt. Er dient hier vooral gewezen op de groote zorg voor de zuiverheid en de hygiëne, die bij deze bewerking tot uiting komt. Het water stroomt overal in overvloed. De tafels zijn gladgeschuurd en de resten van den visch worden dadelijk in groote tonnen gegooid, maar worden toch niet weggeworpen.

Inderdaad wordt de afval aan een dicht nabij gelegen fabriek afgeleverd, waar men

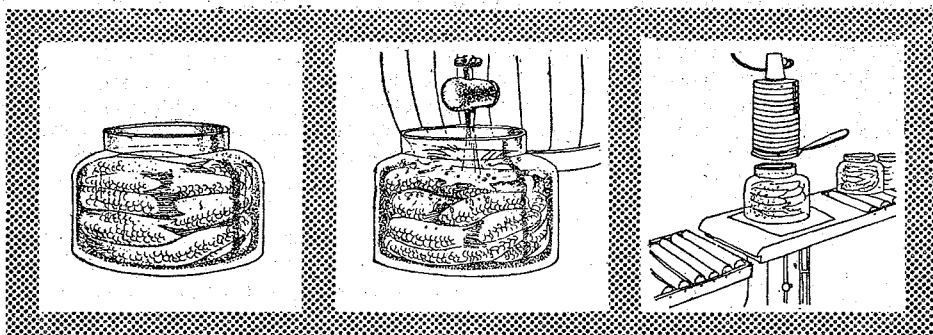
BEREIDING VAN HARING IN AZIJN

I. De haring wordt gewasschen en ontschubd.

II. De haring wordt geledigd en onthoofd.

III. De haring wordt licht gezouten.

IV. De haring wordt in bokalen ingelegd.

V. De haring wordt met een marinade overgoten.

VI. De bokaal wordt mechanisch gesloten.

De huidige bedrijvigheid in de conservenfabrieken

Laten wij nu nagaan wat er op dit oogenblik geproduceerd wordt in deze fabriek, die een complex van zeer ruime gebouwen omvat waarvan ieder aan een duidelijk bepaald werk is voorbehouden. De fabriek is bij een kanaal gelegen en rechtstreeks met een spoorlijn verbonden. Zij bevindt zich in het centrum van het land. Dank zij de bovenvermelde verbindingswegen, komt de visch er dus in een volmaakt verschen toestand toe.

Zooals wij het reeds zegden, bewerkt men er heden slechts haring. (Inderdaad, wij zullen slechts terloops herinneren aan de kleine hoeveelheden gezouten en in het ijs bewaarde sprot, die uit Noorwegen worden gezonden.) Voor het overige is er slechts haring te zien. Deze haring zal gedurende verschillende maanden worden verkocht, als het seizoen van den verschen haring ten einde zal zijn. Hij wordt in bokalen ingelegd. Bij gebrek aan grondstoffen, is het op dit oogenblik onmogelijk hem in blikken te bewaren. Maar, zooals men er zal kunnen over oordeelen door wat wij er van zullen zeggen, moet de bereiding, zooals zij wordt verzorgd, een uitstekend product leveren dat onze voeding goed zal aanvullen.

De haring wordt eerst en vooral in een overvloed van water gewasschen en ontschubd.

er allerlei producten voor nijverheid en handel uittrekt.

Nadat de haring gewasschen is, van zijn schubben ontdaan, onthoofd en geledigd is, wordt hij licht gezouten. Dit is de derde behandeling.

Na deze verschillende vlugge en rationeele bewerkingen te hebben ondergaan, komt de haring bij een nieuwe ploeg arbeiders terecht, die hem in bokalen inlegt tot beloop

ONBEZONNEN VERBRUIK VAN DRIJFKRACHT

Kolen en de daaruit gewonnen drijfkraft voorzien, na de voedingsproducten, in de belangrijkste levensbehoeften. Het moet dan ook geen nader betoog behoeven, dat uit elke ton kolen, elke kilowattuur en elken kubieke meter gas het grootst mogelijke rendement dient te worden gehaald. Dit geldt zoowel voor de huishouding als voor het verkeer en het bedrijfsleven.

De grootste vijand van een nuttige toepassing van gas en electriciteit is het onbezonnen verbruik, dat afbreuk doet aan ieder economisch belang. Dit onbezonnen verbruik doet zich overal voor, zoowel zichtbaar als onzichtbaar, en zelfs nauwgezette menschen worden er het slachtoffer van. Men is dikwijls zoo in zijn werk verdiept, dat men nauwelijks op het energieverbruik let, machines onbelast laat loopen of licht onnoodig laat branden. Overal en altijd zullen

van het reglementair gewicht. De bokalen worden dan met een marinade (azijn, water, kruiden, welke voorafgaandelijk zorgvuldig werden gedosseerd) gevuld, die de haring bewaart, bijaldien de voedende bestanddelen en den smaak behouden blijven.

Tenslotte worden de bokalen mechanisch van deksels voorzien, in bakken geplaatst en in de voorraadplaats opgestapeld. Wanneer de Hoofdgroepering toelating verleent worden ze naar de kleinhandelaars verzonden.

Alzoo hebben wij stap voor stap de verschillende stadia van de bereiding van den haring gevolgd en wij hebben kunnen zien welke groote zorgen men aan den haring bij elke behandeling besteedt.

Het product in afgewerkten toestand is volkomen gezond en een krachtig voedsel. Zooals men weet, werden deze conservenfabrieken door de Hoofdgroepering aangeduid om reden van den omvang van hun omzetcijfer vóór 1940, wat wijst op de perfecte outilleering dezer fabrieken en op hun grondige vakkennis.

Dit neemt niet weg dat zekere personen hun neus voor deze haringbokalen optrekken, waaraan zij voorzeker verse visch naar keuze verkiezen.

Wij natuurlijk ook! Maar het is juist om verse visch die, zooals men weet, zeldzaam is, te vervangen, dat men deze conserven, die op verre na niet dezelfde hoedanigheid bezitten dan deze van vóór den oorlog, verdeelt. En waarom? Onze zegsman licht ons nader in:

— Vergeet niet dat wij thans haring van mindere kwaliteit verwerken.

— Wij onderbreken:

— U gaat ons toch niet doen gelooven dat er vredes- en oorlogsharing is!

— Toch niet. Maar men vergeet maar al te gemakkelijk dat nu enkel « magere » haring gevischt wordt, die zich in de Noordzee na de paaiperiode komt herstellen.

In normalen tijd wordt deze haring niet gevangen. Deze haring werd vroeger alleen gebruikt voor zekere speciale bereidingen.

Het is daarom dat de haring die men thans inlegt denzelfden lekkeren smaak niet heeft dan de gansche reeks van haringen die dezelfde fabrieken in normale periode bewerkten.

Maar men mag er evenwel van overtuigd zijn dat wat men thans inlegt niet beter kan worden verzorgd dan de huidige middelen dit toelaten.

Daarvan hebben wij ons ten volle kunnen overtuigen tijdens ons bezoek.

Wij hebben de fabriek waar niets dan orde en reinheid heerschen, verlaten, met de hoop uit te drukken dat deze meening zou worden gedeeld door de handelaars en dat zij op hun beurt deze meening door hun klanten zouden doen deelen. De eenen zooals de anderen moeten geduldig en moedig betere tijden afwachten waarin zij zich opnieuw aan lekkere conserven, die wij hier ter herinnering brachten, zullen kunnen te goed doen, zonder te willen vergeten dat onze nijverheid geutilleerd is om perfecte producten te fabriceren die met de beste vreemde conserven kunnen wedijveren.

er oogenblikken zijn, waarop onnoodig energie wordt verbruikt. Al moge het onbezonnen energieverbruik op zichzelf gering schijnen, in totaal komt het neer op getallen, waarvan men zich nauwelijks een voorstelling kan maken. Men bedenke welke hoeveelheden energie men zelfs in een klein arbeidsgebied kan besparen, door slechts het onbezonnen verbruik te weren. Deze hoeveelheden berekend over het geheele bedrijfsleven, te zamen met het onnoodige verbruik in de huishouding, toonen aan, welk groote hoeveelheid energie er thans nog in het algemeen wordt verspild. Wat op een kantoor of in een fabriek overbodig door den meter vliegt, is zelfs zoo groot, dat een normaal gezin er voldoende aan heeft om er een maandlang van te genieten. Strijdt daarom tegen de energieverwilling: het is in uw eigen belang!

HOE DE HARINGEN GEROOKT WORDEN

Onze lezers weten dat thans de rookerijen in volle bedrijvigheid zijn. Van daar toch komen de talrijke gerookte haringen, die men thans verkoopt.

Hier willen wij wat vertellen over het rooken. Van zodra de haringen in de rookerij toegekomen worden zij gezouten. Nadien worden zij aan lange ijzeren staven geregen, die doorheen de onderkaak van den haring wordt gestoken. Er wordt echter voor gezorgd dat er

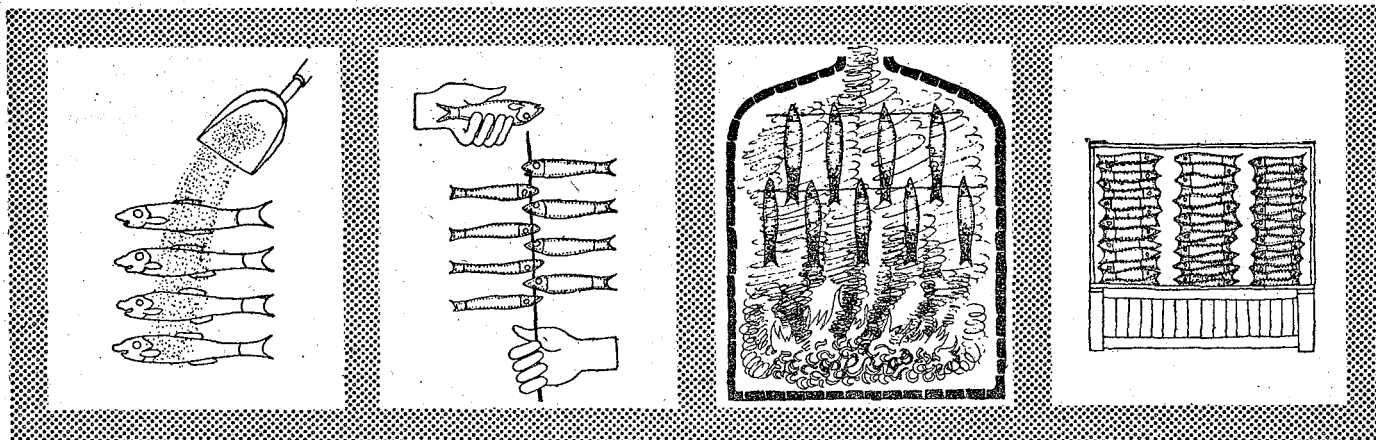
deze ovens wordt gestookt. Buiten sommige bijzondere houtsoorten, die verschillen van fabriek tot fabriek, naar gelang de fabricatieprocédés, wordt gewoonlijk de afval gebruikt van het hout, dat wordt gebezigd in de klompenmakerijen. Maar thans is het zeer moeilijk om aan het nodige hout te geraken.

Als de haring voldoende gerookt is, wordt hij van de ijzeren staven afgetrokken en

den gezonden. Dat zijn ten andere, zooals men weet, magere haringen, die na den paaitijd in de Noordzee worden gevangen. Deze haringen zijn wel gezond en zelfs zeer smakelijk, maar toch lang niet zoo goed als de volle haringen, die veel grooter waren en veel rijker aan voedende bestanddeelen, die we voor den oorlog rookten. Het is om deze redenen dat de gerookte haring, die thans wordt verkocht, niet hetzelfde uitzicht noch de hoedanigheid hebben kan als de bakharig of bokking, die vroeger van dezelfde rookerijen kwam.

Zij kunnen ook lang niet zolang worden be-

OPVOLGENDE BEWERKINGEN BIJ HET ROOKEN VAN HARING

I. De haring wordt gezouten.

II. De haring wordt aan ijzeren staven geregen.

III. De haring in den rookoven.

IV. De gerookte haring wordt in kistjes gelegd.

tusschen de haringen ten minste steeds een paar centimeter plaats blijve opdat zij goed zouden doorrookt worden. De staven worden dan bij groote hoeveelheden in de rookovens opgehangen. Sommige ovens zijn buitengewoon groot. Het eigenlijke rooken duurt een tot twee dagen en soms zelfs langer, naar gelang de hoedanigheid en de dikte van de haringen en ook naar gelang de soort van hout, die wordt gebruikt. Het is inderdaad houtvuur dat bestendig in

netjes in kistjes gerangschikt. Dan moet de haring nog slechts worden... gegeten.

De rookers, die wij over deze aangelegenheden gesproken hebben, lieten niet na onze aandacht te vestigen op het feit dat we thans voor gansch uitzonderlijke toestanden staan en dus ook voor gelegenheidswerk. Want in normalen tijd zijn de haringen, die worden gerookt, zeer verschillend van diegene, die hans naar de rookerijen wor-

waard. In principe dienen de tegenwoordig gerookte haringen slechts enkele dagen be-

waard te worden. Zij worden ook niet aangeboden als een eerste-klasse-product maar toch beteekenen zij een belangrijke factor in de bevoorrading van het land en de verbruikers zijn wat blij hun rantsoen te kunnen gaan ophalen. Hier ook dient men tevreden te zijn met wat men heeft.

DE HARINGCAMPAGNES TIJDENS DE LAATSTE JAREN

In onderstaand artikel geven wij een overzicht van de haringseizoenen en de geboekte resultaten, in de afgelopen jaren. De cijfers die wij citeeren en de plaatsen van de vangst hebben dus betrekking tot de vroegere haringcampagnes. Wat het huidige seizoen betreft, dat alle verwachtingen overtreft, is het nog te vroeg om bijzonderheden te verstrekken.

Het haringseizoen

Jaarlijks komen van December tot Maart ontelbare haringscholen, in dichte drommen, de Franche kustwateren van het uiterst Zuidelijk gedeelte van de Noordzee en het Oostelijk gedeelte van het Nauw van Kales bevolken. De jaren, dat deze haringscholen buitengewoon rijk zijn, dringen ze in de Belgische kustwateren, tot vóór Nieuwpoort, zelden of nooit, meer Oostwaarts (wat dit jaar wel het geval is). Alsdan vormen zij van af Nieuwpoort, via Kaap Gris-Nez, tot bij de monding van de Somme, een onafgebroken haringbank.

Deze scholen zijn uitsluitelijk samengesteld uit ledige haringen die onlangs paaiden, d.w.z. kuit of hom afzetten en waardoor bijgevolg de geslachtsorganen ledig zijn. Vandaar de Nederlandsche benaming « ijle » haring. Op onze kust duidt men de ijle haring aan onder den naam van « scheen ».

In tegenstelling met den ijlen haring hebben wij :

- 1) de maatjes- of vette haring, die in het begin van zijn mestingsperiode verkeert;
- 2) de volle haring, met sterk ontwikkelde geslachtsorganen en
- 3) de rijpe haring, waarvan de geslachtsorganen zodanig rijp zijn, dat een lichte druk met de vingers, van vóór naar achter langsheen de buikzijde, een uitwerping van hom of kuit teweegbrengt, hetgeen beteekent dat de haring op dat oogenblik in volle paaiperiode verkeert.

Na het werk der voortplanting te hebben verricht is de haring afgemat, mager en ziekelijk; dit vanwege de afzetting der ge-

slachtsproducten die een geweldige krachtinspanning vereischt. Daarbij onthield het individu zich sinds een paar maanden van alle voedsel, terwijl het zijn opgedaan vet aan de ontwikkeling van zijn kuit of hom besteedde.

De ijle haring die gedurende de Wintermaanden de Belgische Westkust en de Franche Noordkust aandoet, paait hoogstwaarschijnlijk in de streken van de « Hinder », « Ruytingen », « Sandettie », en in het Oostelijk gedeelte van het Kanaal, waar in November en December honderden Engelsche, Hollandsche en Franche stoomloggers, door middel van de vleet (drijfnetten) — in mindere mate met den treil — op deze paaiverzamelingen jacht maken.

Zoodra deze haring gepaaid heeft verlaat hij de paaiplaatsen, en vooraleer zijn voederweiden terug te vervoegen, zoekt hij dichtbijgelegen kustwateren op, bij voorkeur de Franche in de omgeving van het Nauw van Kales, waar hij een rust- en herstellingsperiode doorbrengt. Dit oponthoud duurt tot dat de haring terug op kracht komt en zijn eetlust herneemt. Alsdan verlaat hij de kustzone en vangt de trek naar de voederweiden aan.

Waar deze voederweiden gelegen zijn, heeft de wetenschap totnogtoe niet weten te achterhalen. De opzoekingen dienaangaande door middel van de merkingsmethode die bij de trekvischen o.a. de kabeljauw, schelvisch, zalm, enz., zulke leerrijke uitslagen opleverde, bleven bij den haring vruchteloos, om reden dat van de duizende individuen die gemerkt en terug werden vrijgelaten, geen enkele terug werd gevangen, zoodat de ijle

haring bij het verlaten onzer kustgebieden, spoorloos verdwijnt. Onze kennissen aangaande het trekken van den haring hebben we vooral te danken aan de welbekende variabiliteitsstatistiek van Dokter Heincke : de afstand van den punt van den snuit eener zijds, tot het begin van de rugvin en van de aarswin anderzijds, werden in procenten van het geheele lichaam uitgedrukt, de bases van rug- en aarsvin werden gemeten, en hunne stralen, benevens die der borst- en buikvinnen geteld; verder telde hij het aantal kiel-schubben aan de buikzijde, vóór en achter de buikvinnen, mat de lengte van den kop en stelde het gemiddeld aantal rugwervels vast. Later kwam de berekening van den gang bij den groei, de variabiliteitsstatistiek aanvullen. Met behulp van al zulke gegevens is men er toegekomen te bewijzen, dat de hierboven aangehaalde kenmerken bij een bepaalde groep van haring van de eene vindplaats zich rondom een ander gemiddelde groepeerden dan bij haringen van andere plaatsen en in andere maanden gevangen. De « Clupea harengus » of gewone haring bestaat dus feitelijk uit tal van parallel loopende ondersoorten of rassen, die elk hun eigen voederweiden en paaiplaatsen hebben. De paaitijd van deze verschillende ondersoorten valt, naar gelang de ligging der paaiplaatsen, vroeger of later in het jaar.

Dank aan deze afwijkende karakteristieken is men er in gelukt de identiteit van den ijlen haring, die iederen Winter in de onmiddellijke nabijheid van onze kust een convalescentieperiode komt doorbrengen, na te gaan, waardoor het de Professoren Gilson en Le Gall, mogelijk werd vast te stellen dat we hier te doen hebben met « Bank- of Noordzeeharing » en « Kanaalharing ». Beide haringgroepen paaien in dicht bij elkander gelegen zeegebieden en omtrent hetzelfde tijdstip.

Hoe men haring vangt

Door de Belgische visschers wordt de ijle haringvisserij in gewone tijden, meestal door middelmatige visscherssloepen, waarvan de P.K. strekte der drijfkrachtmotoren tusschen 100 en 240 schommelt, uitgeoefend. Het vischtuig dezer vaartuigen is de bordentreil,

die voor de haringvangst met een speciaal net wordt opgetuigd. De duur der sleepen valt moeilijk te bepalen en hangt af van de densiteit der haringscholen. De treil wordt nooit langer dan het verloop van een getijde buitenboord gezet en het gebeurt dat na een half uurtje visschen de kor reeds proppensvol is. Naar gelang de grootte van het gebruikte vischtuig kan een vangst 20 tot 30 duizend kilogram haring bedragen.

Wanneer de sprotvisscherij niet meer renderend is, wordt de ijle haringvisserij insgelijks door de kleinste visschersvaartuigen beoefend, overwegend door middel van het « stroopnet ». Dit net is een passief vischtuig, dat van een aan-anker-liggend schip in het water wordt gevierd en waarin de haring met de tijstrooming terecht komt. Het stroopnet wordt gewoonlijk na verloop van het getij binnengehaald tenware de visch zoo overvloedig voorkwame, dat het net, door de kracht van den visch zelf, naar de oppervlakte steeg. In dit geval wordt het net aanstonds geledigd en indien de tij nog niet te ver is verlopen, wordt het onmiddellijk terug buitenboord gezet.

Bij afwezigheid van onze diepzeevisschersvloot, wordt hedendaags de ijle haringvisserij enkel door de kustvisschersvloot beoefend, samengesteld uit de kleinste visschersvaartuigen, die in den Zomer de garnaalvisserij en vanaf November de sprotvisscherij, zolang deze renderend is, uitoefenen. Deze vaartuigen zijn voorzien van drijfkrachtmotoren die 5 tot 100 P.K. sterk zijn.

Ongeveer 161 vaartuigen hebben de haringcampagne 1941-1942 medegemaakt.

In de Belgische wateren werd de haring 70 procent gevischt door middel van het stroopnet en 30 procent door den haringtreil. In de Franche wateren, op twee uitzonderingen na, waren onze vaartuigen met beide vischtuigen uitgerust. Bij springvloed werd bij voorkeur met het stroopnet gevischt en bij krantij met den treil. Gezien het « dagelijksche reisblad » geen gewag maakt over het gebruikte vischtuig, was het niet mogelijk de vangsten, door middel van den treil of stroopnet, buitgemaakt afzonderlijk te tabuleeren.

Vangstzones in de laatste jaren

Vóór den oorlog waren de Belgische visschers, bij het najagen der haringscholen, meestal werkzaam op de Franche kust, tusschen Grevelingen en Boulogne. Het is in deze kustzone dat de dichtste scholen gewoonlijk worden aangetroffen, voornamelijk binnen de drie-mijlen-grens. Buiten deze grens is de ijle haringvisserij zelden renderend en het is de reden waarom onze visschers, niettegenstaande de zware straffen waaraan ze zich blootstelden, niet konden nalaten hun netten in de Franche wateren te gaan spannen.

Uit dat oogpunt waren de Belgische visschers gedurende het ijle haringseizoen 1941-1942 bevoorrecht en een 40-tal Belgische vaartuigen kregen van de Deutsche Overheid toelating om van uit Grevelingen ter haringvangst uit te varen, en vrij en vrank in de omgeving van Grevelingen de Franche territoriale wateren te bevissen. Bij gebrek aan aanlegplaatsen konden niet meer schepen te Grevelingen worden opgenomen, maar van zoohaast de haringvangst op de Belgische kust niet meer renderend was, kregen Oostendsche en Nieuwpoortsche visschers toelating om van uit eigen haven de Franche wateren bij Grevelingen te gaan bevissen.

Gedurende het haringseizoen 1941-1942 beperkte het arbeidsveld onzer visschers zich 1) tot een strook die zich strekt van Nieuwpoort tot vóór Malo-les-Bains (ten Oosten van Duinkerke) en 2) tot een trook gelegen ten Oosten en ten Westen van Grevelingen. Rijke vangsten werden gemaakt tot bij den ingang van deze haven en het gebeurde dat na tien minuten visschen het stroopnet of de treil opgepropt was. Opgemerkt dat ten Oosten van Nieuwpoort, de haring van onze kust verwijderd bleef.

De resultaten

Vóór den oorlog was Oostende, wat de ijle-haringtoevoer betreft, de belangrijkste haven van Europa. Gedurende den Winter 1930-1931 werden er 18.360.596 kg. ijle haring geland. Dit cijfer was verreweg het hoogste dat te Oostende werd geboekt. Het laagste aanvoercijfer werd in 1937-38 vastgesteld: 807.428 kg. In den Winter 1940-41 kwam er van het ijle haringseizoen insgelijks weinig terecht en het 70-tal vaartuigen dat toen op onze kust werkzaam was, voerde slechts 5.015 kg. haring ter markt.

Deze povere uitslag laat vermoeden, dat de haringsscholen in de Fransche wateren, ook dungezaald voorkwamen, en dat het seizoen in gewone tijden, weinig loonend ware geweest. Deze zienswijze wordt ten andere gestaafd door het werk « Les transgressions océaniques » van Dr Le Danois, waarin schrijver, voor 1940, een 18-jarige transgressie of uitgebreide inbreuk van Atlantisch water in de Noordelijke zeegebieden voorspelt. Nu, zulke transgressie wordt door den haring vermeden en de jaren, wanneer de Noordzee en het Engelsch Kanaal door het warmer en zouter Atlantisch water worden overrompeld, worden altijd arme haringvangsten geboekt.

Het ijle-haringseizoen 1941-42 daarentegen, was een van de rijkste dat onze visschers meemaakten. Niet alleen in de Fransche maar ook in de Belgische kustwateren, kwam de haring overvloedig vóór en niettegenstaande enkel door kleine visschersvaartui-

gen werd gevischt, bereikte de aanvoer het kolossale cijfer van 10.006.791 kg. Indien onze vóóroorlogse visschersvloot, waarvan het vangstvermogen een veelvoud van minstens 3 beteekent, deze campagne had meegemaakt, dan ware het recordcijfer van 1930-31 voorzeker bereikt, wellicht overtroffen geweest.

Gezien den hoogen prijs, 8 fr. het kilogram, die verleden jaar voor den haring werd vastgesteld, bereikte de opbrengst de fabelachtige som van 80.054.328 fr. dat is verreweg de grootste besomming die een ijle-haringseizoen opbracht. Vóór den oorlog was het in 1929-30 dat de grootste opbrengst werd geboekt: 16.998.754 fr. voor 11.282.163 kg., 't zij fr. 1,50 het kilogram, de hoogste prijs die voor den haring werd aangeboden. De laagste prijs werd vastgesteld in 1934-35 wanneer er slechts 3.856.044 fr. betaald werd voor 12.322.990 kg., 't zij slechts fr. 0,32 het kilogram.

Met het oog op bezuiniging der brandstoffen, werd verleden seizoen overwegend van uit Nieuwpoort en Grevelingen ter haringvangst gevaren, hetgeen uitlegt dat de haven van Oostende, waar nochtans het grootste aantal vaartuigen zijn ingeschreven, op den derden rang komt te staan voor wat den aanvoer betreft.

Wat het huidige haringseizoen betreft, waarvan de resultaten de optimistische verwachtingen nog overtreffen is het nog te vroeg er cijfers en bijzonderheden over te verstreken.

verliest in afwachting dat zij wordt afgeleverd.

Zoodra de visch gewogen is wordt een « gewichtbriefje » afgeleverd door de sorteerders-afslagers, briefje dat dan ingewisseld wordt tegen een definitief stuk van de Aankoopvereniging en waarop alle afhoudingen vermeld worden.

Nadien wordt dit briefje vervangen, althans te Oostende door een check, die de visschers in een bepaalde bankinstelling van de stad gaan inkasseeren.

Aanvoer

De vischvangst is, in het algemeen, heel wisselvallig en het succes hangt grootendeels af van het regelmatig uitvaren. Ook de weeromstandigheden hebben grooten invloed.

De haringvangst is zeer goed te noemen. De haring « ligt vóór de deur », zooals de visschers zeggen. Veel brandstof moet er niet verstookt worden om de vischgronden te bereiken.

Er wordt in groep uitgevaren. De sloepen worden door wachtbooten die zelf niet aan de vangst mogen deelnemen, vergezeld. Daarvoor trekken deze booten een vergoeding berekend op basis van 8 tot 10 % van de vangsten van de bewaakte schepen.

Voor het uitvaren is een beurtregeling voorzien door het Waterschoutsambt en heeft voor doel, in de mate van het mogelijke, eenzelfde aantal vangstdagen te verzekeren aan ieder vaartuig van iedere categorie.

Onze vloot

Onze vloot werd natuurlijk fel gehavend door de oorlogsgebeurtenissen, maar er bestaat een grooten wedijver in het bouwen van schepen, zoodat het Beheer van Zeewezen zich verplicht heeft gezien heel streng op te treden en voorrang te verleenen aan de geteisterde reeders en beroepsvischers, daar ook in het vischbedrijf gebleken is dat geleidelingsreeders dreigden alles te overrompelen.

Deze kustvloot mag niet vergeleken worden met de vloot waarover wij vóór den oorlog beschikten. De groote treilers zijn uitgeweken naar het buitenland en hoeveel er van zullen wij nog terugzien?

Juist daarom is het noodig dat nu reeds gewerkt worde aan een plan tot wederopbouw van onze vloot, plan waarbij de belangen van de visschers-reeders en ook van den Staat, en dit voornamelijk voor wat betreft de kredietverleening, niet mogen uit het oog verloren worden.

Tal van de kleinere vaartuigen die nu nog in de vaart zijn, zullen verdwijnen zoodra de vredesklokken zullen luiden. Zoo deze vaartuigen de vischvangst kunnen plegen in groep, zullen zij uitgeschakeld worden, zoodra zij op eigen krachten en afzonderlijk ter vischvangst moeten uitvaren.

Trouwens, vóór een paar maanden, heeft de Overheid zich verplicht gezien een twaalfstal kleine vaartuigen uit de vaart te nemen daar zij geen waarborgen boden op gebied van zeewaardigheid en van opbrengst.

Beperkte vangst

De oorlog eischt ook zware offers aan de visschers. Zij mogen niet zoo ver uitvaren als zij dit zouden willen. Een grens diende gesteld en spijtig genoeg vallen de rijkste vischgronden buiten deze grens. Men zou bijna zeggen dat de haring medelijden heeft gehad met onze vischers vermits hij thans dichtbij het strand komt zwemmen.

Niettegenstaande de belemmeringen worden er, wat garnaal en haring betreft, schoone uitslagen bereikt. Wij herinneren ons dat, in

1941, de garnaalopbrengst deze van vóór den oorlog overtrof, maar nadat deze hoeveelheden verdeeld zijn tusschen de rechthebbende blijft er niet veel over voor ieder verbruiker.

Op weg met de visch

Door de Aankoopvereniging wordt de visch verzonden naar het binnenland op het adres van de verdeelers die door de Hoofdgroepering werden aangeduid en die een hoeveelheid visch ontvangen evenredig tot hun omzetcijfer in de drie jaren die den oorlog voorafgingen.

Deze verdeelers beschikken over een lijst van kleinhandelaars van hun gewest onder wien zij dan de aangebrachte waar verdeelen op zelfde basis als hierboven aangeduid.

Tot voor enkele maanden werd de leurrenhandel aan de kust gedoogd, maar thans is hij eveneens verboden. De leurren ontvingen 40 à 60 % van wat de gevestigde handelaars krijgen, dit wat garnaal betreft, daar de visch uitsluitend aan de winkeliers en marktkramers toekwam.

Ook de verdeelers en kleinhandelaars hebben verplichtingen. Daarbij komen nog allerlei belastingen, zoodat de prijs die gevraagd wordt aan den verbruiker, namelijk 16 fr. voor de garnaal bv. waarlijk niet overdreven is. De verbruiker moet toch ook rekening houden met het risico dat de visser iederen dag loopt en met de schade die aan de netten en korren berokkend wordt en met de zware lasten van gewone- en oorlogsverzekering.

Er was critiek

Het spreekt vanzelf dat de huidige inrichting van de Aankoopvereniging aanleiding heeft gegeven tot critiek, voornamelijk omdat slechts een beperkt aantal vischkoopers toegelaten werden. Wij zullen hier niet handelen over de innerlijke organisatie van dit organisme, daarover moet de leiding van de Hoofdgroepering zelf beslissen, maar wel over de gepastheid tot het stichten van dit lichaam.

Toen toelating tot uitvaren verleend werd aan de visschersvloot was dit uitsluitend met het oog op het algemeen belang. Van af de eerste dagen zag men de vischprijzen de hoogte ingaan. De Aankoopvereniging moest in vrij ongunstige omstandigheden haar werking beginnen en er moest een ernstige prijsregeling ingevoerd worden. De visschers waren daarmee niet in hun schik en verkozen den vrijen handel. Het algemeen belang primeerde nochtans en ook onze visschers hebben er zich naar geschikt en vragen slechts dat er aan de vischprijzen niet meer zou geraakt, en dat er geen nieuwe bijdragen meer zouden geïnt worden.

De toekomst

Men denke nu niet dat de ordening van het zeevisscherijbedrijf van voorbijgaanden aard is. Ook na den oorlog zal er veel moeten gedaan worden: wederopbouw van de vloot; bescherming van de vischgronden; vooruitgang van de techniek; opzoeken van nieuwe afzetgebieden; onderwijs, en nog tal van andere vraagstukken die, naar het voorbeeld dat ons in de laatste vooroorlogse jaren gegeven werd door naburige landen, in een geest van ordening zullen dienen opgelost te worden.

Wij leven thans van andere landen die niet ten zelfden titel als wij in den oorlog betrokken zijn, afgesloten. In deze landen zal grooten vooruitgang verwezenlijkt zijn op zeevisscherijgebied. Met reuzenschreden zullen wij ons daarvan moeten op de hoogte stellen om, zooals vroeger, een vooraanstaande plaats te bekleeden in de Europeesche vischvangst.

VAN UIT DE ZEE OP DE TAFEL VAN DEN VERBRUIKER

HOE BEREIKT ONS DE VISCH DIE WIJ THANS VERBRUIKEN ?

Naar aanleiding van de haringvangst

Weinig menschen hebben zich, tot nog toe, de vraag gesteld welke weg de visch aflegt vooraleer zij, van op het vaartuig tot bij den verbruiker komt. Wij hebben van de huidige activiteit in het bedrijf, naar aanleiding van de haringvangst een onderzoek ingesteld in zake de tegenwoordige organisatie van het zeevisscherijbedrijf.

De basisreglementeering

Aan de basis van de vischverdeling en -be-
deeling bevindt zich de Hoofdgroepering « Visch en Visscherijproducten » die, in principe, de regeling van de Productie, Handel en Nijverheid op zich neemt. Sinds een zestal maanden heeft ook de Hoofdgroepering « Verkeer » de zeevisscherij in hare bevoegdheid en is ze van wal gestoken met een Afdeling Zeevisscherij, die al de reeders ter visscherij groepeerd en tot doel heeft de beroepsbelangen van haar leden te vrijwaren. Daar wij hier voornamelijk handelen over de vischverdeling zullen wij ons beperken tot het bespreken van de werking van de Hoofdgroepering « Visch en Visscherijproducten » en de onder haar ressorteerende lichamen.

In de Afdeling Productie wordt de kust- en hoogzevischerij gerangschikt, terwijl de Afdeling Handel den afzet regelt van garnaal, sprot, haring, oesters, kreeft, zeevisch, zoet-watervisch, mosselen, weekdieren, en verder in- en uitvoer regelt.

In de Afdeling Nijverheid worden de konserver- en inlegfabrieken, de rookerijen, droogerijen, zouterijen en koelhuizen gerangschikt.

Bij deze drie Afdelingen werden een Propagandacomité en een Comité voor Beroepsvorming met betrek tot de visscherij en den handel, toegevoegd.

Aankoop

Aan de kust bestaat er een officieele Aankoopvereniging, onder vorm van een Sa-

menwerkende Vennootschap. Deze Vereeniging is gemandateerd door de Hoofdgroepering « Visch en Visscherijproducten » om aan de kust alle aankopen van visch en garnaal te doen.

De visch die van den visser gekocht wordt tegen vastgestelde prijzen, wordt, volgens een vast plan, naar het binnenland verzonden terwijl een gedeelte voor plaatselijk verbruik afgehouden wordt.

Maken van deze Aankoopvereniging deel uit: de vischhandelaars die kunnen bewijzen dat zij, gedurende de drie vóóroorlogse jaren, voor gemiddeld 400.000 fr. visch kochten. Wat beteekent dat een groot aantal handelaars uitgesloten werden en nu aandringen opdat alle vischkoopers zouden toegelaten worden om alsdan de winst te verdeelen in evenredigheid tot hun omzetcijfers.

De Aankoopvereniging telt drie afdelingen, namelijk voor garnaal, visch, haring en sprot.

Bij het verzenden en verdeelen onder de steden in het binnenland, moet de Vereeniging blijk geven van initiatief en rekening houden met wat de ondervinding heeft geleerd.

De visch wordt gelost

Laten wij een uurtje langs de kade rondkuieren. De vaartuigen zijn zoo pas « versast » geworden en de haring wordt gelost in « bennen ». Sommige reeders beschikken over eigen bennen maar, in de meeste gevallen, moeten zij door de Aankoopvereniging ter beschikking gesteld worden van de visschers. Ook hier is er groot tekort aan materiaal, wat soms de verhandelingen belemmert en het afleveren van de visch nog denzelfden avond onmogelijk maakt, met het gevolg dat de visser verplicht is nachtwakers aan te stellen om te voorkomen dat de visch wordt gestolen.

Maar alles wat aangevoerd wordt beteekent geen zuivere winst voor den visser. Hij moet immers een « toegewicht » afstaan dat, voor de haring, berekend is op 4 %, of 2 kg per korf van 50 kg daar de visch gewicht

DE VISCHSTAPELS MOETEN BESCHERMD WORDEN

Misschien denken vele onzer lezers dat de vischstapels van de Noordzee onuitputtelijk zijn. Dit is niet zoo. De quaestie bekommert de bevoegde diensten. Welke middelen kunnen aangewend worden om onze vischstapels ongerept te laten?

Naar de reglementeering van het visscherijbedrijf

Van de hand van den h. Ch. Gillis, laboratoriumchef bij den Dienst voor Zeevisscherij van het Beheer van Zeewezen. Is een merkwaardig verslag verschenen onder den titel « De exploitatie van de vischstapels der Noordzee en de Reglementeering van het Visscherijbedrijf ».

Wij wenschen hier een en ander uit dit verslag aan te halen om de vernielende werking van den visscher op de vischvoorraden te doen uitschijnen.

De Noordzee, bron van vischrijksdom

De Noordzee, aldus de h. Gillis, is ten allen tijde de rijkste vischkom onder al de zeeën van den Noordelijken Atlantischen oceaan geweest. Ofschoon haar vischgronden, vroeger zoo buitengewoon rijk, sinds een halve eeuw met uitputting bedreigd schijnen, leveren ze tot nog toe de helft van het Noord-Europeesch vischverbruik op.

Vóór den wereldoorlog, en ondanks de uitbreiding van de visschersvloeten, gelukte men er niet meer in de gezamenlijke vischtovoor uit de Noordzee op te voeren. Andere vischgronden moesten gezocht worden. Wetenschapsmensen gaven zich rekenschap van het gevaar en drongen aan op reglementeering van de uitbating. Reeders en visschers waren daarvoor niet te vinden. Zij dachten slechts aan het heden en niet aan de toekomst.

Nochtans staat het vast dat de vermindering van den vischrijksdom in de Noordzee, indien niet totaal, toch grootendeels toe te schrijven is aan een irrationeele exploitatie. Een sprekend voorbeeld vindt men daarvan bij de herneming van het visschersbedrijf na den wereldoorlog. De vischstapels van de Noordzee, die een weinig rust hadden genoten, waren zoodanig toegenomen dat de visch maar te scheppen viel. Zelfs de kustwateren waren overbevolkt. De Noordzeevisschers kenden, na 1918, een gulden tijd maar hij was van korten duur want niets werd beproefd de verworven vischrijksdom in stand te houden. Er werd kort spel gemaakt met dezen rijkdom en weldra was het er slechter mede gesteld dan in 1913. Dit bewijst de h. Gillis duidelijk door statistieken die wij, spijtig genoeg, hier niet kunnen citeeren.

De toestand wordt slechter

De toestand werd met den tijd slechter. In de tijdspanne 1925/1939 onderging de Noordzeevisscherij een geheele omwenteling. Visschersvloeten en vangstmethodes werden uiterst gemoderniseerd. Het zeil, als drijfkracht, verdween, en werd vervangen door krachtige motoren. Daarbij kwam nog het tot stand komen van vischmeelfabrieken in alle maritieme landen waar de zeevisscherij van eenig belang is. De afval van de kust- en kleindiepzeevisscherij, grootendeels samengesteld uit visch die te klein is om als menschenvoedsel verkocht te worden, alsook uit allerlei andere gewervelde en ongewervelde zeedieren, die het voedsel van de nutvischen uitmaken, vormt een belangrijk deel van de grondstof dezer fabrieken. Gedurende verscheidene jaren waren de kustvisschers de bijzonderste leveranciers en al wat in de kor terecht kwam werd dan ook onmedoogend aan de zee ontruikt en voor wat drinkgeld aan de vischmeelfabrieken afgestaan. Het kwam zover dat in verschillende landen, voornamelijk Nederland, op puf werd uitgevaren. De zee werd letterlijk « uitgeput ». De groote en middelmatige trellers kwamen er niet

meer toe hun bedrijf in de Noordzee winstgevend te maken en steeds moesten zij naar nieuwe en verdere vischgronden op zoek gaan. Het arbeidsveld van de groot-belgische trellers strekte zich uit van de kusten van Marokko tot aan het vastelandplateau van het Bereneland, dat ongeveer 2.400 km. van de thuishavens is verwijderd.

Middelmatige en kleine visschersvaartuigen vonden insgelijks maar een karig bestaan.

Hoe daaraan verhelpen

De h. Gillis onderzoekt vervolgens de middelen die kunnen aangewend worden om daaraan te verhelpen.

Er valt niet aan te twijfelen of de nieuwe en jarenlange onderbreking van elk visschersbedrijf in de open Noordzee, moet een wel-doende invloed hebben op den aangroei van de vischscharen. Van nu af mogen wij rekening houden met een kolossale opeenhooping van visscherijproducten. Er zal nog meer zijn dan na 1918, daar thans ook landen, die in 1914-1918 in den strijd niet betrokken waren, het lawaai hunner wapens laten hooren.

Men vraagt zich echter af hoelang de verworven rijkdom van de vischstapels der

Noordzee, zal strekken en of hij niet, zooals na den vorigen oorlog, in enkele jaren zal verslonden zijn.

Welke maatregelen dienen getroffen te worden? De h. Gillis herinnert aan de samenkomen van 1937 te Londen, alwaar, en met uitzondering van de Fransche delegatie, een overkomst werd getroffen in zake reglementeering van het zeevisscherijbedrijf. Ten gevolge van allerhande omstandigheden werd zij nog niet overal toegepast en zelfs in de landen waar ze reeds in uitvoering was, geschorst tengevolge van het uitbreken van den oorlog.

Deze overeenkomst beoogt, in eerste plaats, de bescherming van de ondermaatschen visch en voorziet bepalingen inzake minimumen van de netmazen en ook het verbod tot landen van visschen beneden bepaalde minimumen. Deze maat werd voor elke vischsoort afzonderlijk vastgesteld.

Uit de proefnemingen in Engeland gedaan is gebleken dat het verhoogen van de afmetingen van de netmazen eerder een verhoogen van de handelswaarde van de vangst teweegbrengt.

Deze maatregel kan natuurlijk niet toegepast worden op de mazen der korren die gebruikt worden bij de garnalvisscherij. Het vergrooten van de mazen zou de totale afschaffing beteekenen van deze speciale en zeer belangrijke kustvisscherij. Alleen het verbod onermaatsche visch binnen te brengen kan hier toegepast worden.

Buiten de verboden soorten zijn er in onze wateren minstens acht andere visschen waarvan de landing aan geen regeling is onderworpen en waarvan vangst en verkoop totaal vrij blijft, te weten: wijting,

schar, bot, haring, sprot, rog, poor en roodbaard.

Reeders en visschers staan heden op den vooravond van een nieuwe periode in de geschiedenis van de visscherij, die onmiddellijk na den huidige oorlog moet aanvangen.

Vóór den oorlog waren de visschers de meest vrije menschen die, om het even welke netten uitwierpen, bijna overal waar ze wilden.

Na den oorlog zullen zij hun netten en hun vangsten te onderwerpen hebben aan een uitvoerige reglementatie die alles zal ordenen voor het welzijn van hun bedrijf. De opgelegde beperkingen zijn immers niet tegen de visschers gericht maar alleen tegen een irrationeele exploitatie der vischvoorraden waardoor de verworven vischrijksdom nogmaals, binnen afzienbaren tijd, zou vernietigd worden.

Het lijdt geen twijfel of het best geschikte oogenblik om de bewuste beperking in te voeren, zowel bij de kust- als bij de diepzeevisscherij, zal dat zijn, waarop het onzen visschers opnieuw zal toegelaten zijn de wijde zee te kiezen. Ieder uitstel kan onherstelbaar verlies beteekenen.

De overgangperiode noodig voor het vervangen der gewone netten door nieuwe met grootere mazen zal, bijgevolg, op een volstrekt minimum dienen gebracht te worden. Zonder dralen zal er in alle landen die toegang hebben tot de Noordzee, moeten overgegaan worden tot een nieuwe ordening der visscherij.

In deze voorwaarden alleen zal de uitbating van de Noordzee renderend blijven en de bestendige welvaart van den Noordzeevisscher kunnen verzekerd worden.

REGLEMENTEERING

Uit het « Staatsblad »

Van 11 Januari tot 6 Februari

« Staatsblad » van 11 en 12 Januari:

Omzendbrief aan de burgemeesters, betreffende de bedragen der gemiddelde forfaitaire opbrengsten die zullen aanvaard worden voor den oogst 1943 voor de kleine exploitanten van minder dan 50 aren.

★

« Staatsblad » van 13 Januari:

Bericht betreffende de abonnementen op de officieele uitgaven.

★

« Staatsblad » van 16 Januari:

Besluit betreffende den handel in paddestoelen.

★

« Staatsblad » van 17 Januari:

Besluit betreffende de controle over zekere producten bestemd of gebruikt voor de menschenvoeding.

Rondzendbrief aan de gemeentediensten voor ravitaillering en rantsoeneering betreffende de verdeling van afgeroomde melk aan ouderlingen boven de 70 jaar.

★

« Staatsblad » van 21 Januari:

Besluit houdende vaststelling van de maximumprijzen van gedroogde voeder- en halfsuikerbieten.

Lijst der afwijkingen en prijsvaststellingen toegestaan door het Commissariaat voor prijzen en loonen.

★

« Staatsblad » van 23 Januari:

Rantsoeneering der eetwaren. Tabel.

★

« Staatsblad » van 24 Januari:

Besluit betreffende het vervoer van haver en van voeder- en halfsuikerbieten.

Besluit tot wijziging van het besluit d.d. 30 Juli 1941, houdende oprichting van scheidsrechterlijke commissies bij de N. L. V. C.

Bericht betreffende de speciale verdeling van bereide vleeschwaren.

Mededeeling aan de eigenaars van dieren

welke recht hebben op bevoorrading (voor de maand Februari 1943).

Rondschrijven aan de heeren burgemeesters. Speciale zegels voor vleeschwaren.

★

« Staatsblad » van 25 en 26 Januari:

Rondzendbrief aan de gemeentediensten voor ravitaillering en rantsoeneering betreffende de verdeling van margarine voor het tijdperk van 28 December 1942 tot 26 Januari 1943.

★

« Staatsblad » van 4 Februari:

Maandelijksche omzendbrief betreffende de toepassing der besluiten over de ravitaillering.

★

« Staatsblad » van 5 Februari:

Besluit houdende wijziging van art. 11 van het besluit d.d. 21 Dec. 1942, houdende toelating van oprichting van compensatiesystemen bij ondernemingen.

★

« Staatsblad » van 6 Februari:

Besluit houdende vaststelling van de maximumprijzen van chicoreisurrogaten.

BERICHT aan de vischhandelaars

Van het begin der maand Maart af zullen de kantonale secretarissen van den Sector « Handel en Distributie » bij de vischhandelaars een onderzoek instellen dat voor doel heeft bij de Hoofdgroepeering « Visch en Visscherijproducten » een dossier over hen aan te leggen.

Te dien einde worden de kleinhandelaars verzocht van nu af aan alle documenten klaar te houden, die voor nazicht zullen moeten onderzocht, en namelijk hun vraag « van commodo en incommodo »; afschrift van hun inschrijving in het Handelsregister (gebeurlijk met de wijzigingen en aanvullin-

gen die er aan werden aangebracht); hun ledenkaart van de N. L. V. C.; de verklaring van hun omzet aan den controleur der belastingen; hun aankoopfacturen van visch voor de jaren 1937-38-39 (en gebeurlijk hun facturen over den aankoop van andere producten) alsmede hun boekhouding, zoo zij er een bezitten.

Met het oog op het vergemakkelijken van de taak der secretarissen en den duur van hun onderzoek zoo mogelijk te verkorten, worden de vischhandelaars verzocht hun aankoopfacturen volgens datum te classeren. Wij danken er hen bij voorbaat voor.

Telling van de groothandelaars- verdeelers en -verzenders van visch

Teneinde de Hoofdgroepeering in de mogelijkheid te stellen een telling te doen van al de groothandelaars-verzenders alsook van al de groothandelaars-verdeelers van de kust, worden de groothandelaars van de kust hierbij verzocht, zoo spoedig mogelijk de volgende inlichtingen te verstrekken aan de Hoofdgroepeering « Visch en Visscherijproducten », Wetstraat 163, Brussel:

1. — Bedrag van de rechtstreeksche aankopen in veilingen aan de kust gedurende de jaren resp. 1937, 1938 en 1939, met opgave van de aankopen van verse visch.
2. — Bedrag van het verwezenlijkte omzet-cijfer van de aankopen van verse en bewerkte visch buiten de rechtstreeksche officieele aankopen.
3. — Opgave van het handelsregister in Mei 1940 (was de aangever: a) invoerder, b) groothandelaar-verzender, c) groothandelaar-verdeeler, d) kleinhandelaar? Nam hij één of verschillende van deze functies waar?).
4. — Pakhuizen waarover men beschikte op 10 Mei 1940 (pakhuizen in het binnenland, aan de kust en in de stedelijke vischmijn).
5. — Waar was de hoofdzetel van het bedrijf gevestigd (kust of binnenland)?

De aangegeven cijfers moeten door de groothandelaars kunnen rechtvaardigd worden en dienen voor echt en waar ondertekend.

De personen die valsche aangiften zouden doen, stellen zich aan vervolgingen bloot.

DE FISCALE ONGELIJKHEID

Zijn de belastingen voor de handelaars
hooger dan voor de gesalarieerden ?

De handelaars weten wel, dat zij meer belastingen betalen dan de andere belastingplichtigen en in het bijzonder dan de gesalarieerden. Het deel dat zij meer betalen is veranderlijk en men heeft soms overdreven door alleen een deel en niet het geheel van de directe belastingen te vergelijken.

Indien wij objectief willen blijven, moeten wij op zijn minst onze berekeningsvergelijkingen op de beroeps- en crisistaxes maken. Eerst enkele principes om onzen uitleg begrijpelijk te maken:

1. Voor den gesalarieerde als voor den handelaar is de afhouding bij de bron alleen een voorschot op de belastingen die om het jaar door den controleur worden vastgesteld. Bijgevolg, indien de afhouding onvoldoende was, zal er moeten worden bijbetaald; indien zij te hoog was, zal men een terugbetaling ontvangen.

2. De belastingbasis wordt bepaald voor de bruto-inkomsten verminderd van de beroeps-lasten. Voor de gesalarieerden worden, bij gebrek aan overtuigende elementen, de beroeps-lasten op 1/4 van het inkomen bepaald.

1. Gemeente van meer dan 30.000 inwoners, belastingplichtige gehuwd, met één kind ten laste. Netto-inkomsten: 24.000 frank.

GESALARIEERDE	
Beroepstaxe volgens barema	480.—
Gemeentetaxe op vergoedingen en salarissen (maximum 40 % van de b. t.)	192.—
Crisistaxe (5,5 %)	1.320.—
	1.992.—

Verschil 2.482 — 1.992 = 490 fr.

490×100

hetzij — = 25 % meer voor den handelaar.

1.992

2. Gemeente van meer dan 30.000 inwoners, belastingplichtige gehuwd, met twee kinderen ten laste. Netto-inkomsten: 36.000 fr.

GESALARIEERDE	
Beroepstaxe volgens barema	1.092.—
Gemeentetaxe op vergoedingen en salarissen (maximum 40 % op de b. t.)	437.—
Crisistaxe (7,5 %)	2.700.—
	4.229.—

Verschil 5.342 — 4.229 = 1.113 fr.

4.229

hetzij — = 26,30 % meer voor den handelaar.

1.113×100

3. Gemeente van meer dan 30.000 inwoners, belastingplichtige gehuwd zonder kinderen. Netto-inkomsten: 55.000 frank.

GESALARIEERDE	
Beroepstaxe 55.000 x 5 %	2.750.—
Vermindering voor één persoon ten laste 5 %	138.—
	2.612.—
Vermeerdering 1/10 (gehuwd zonder kinderen) (besluit 2-3-42)	261.—
	2.61.—
	2.873.—
Gemeentetaxe op vergoedingen en salarissen	1.149.—
Crisistaxe 11 %	6.050.—
	10.072.—

indien de vergoedingen de 15.000 fr. niet overschrijden en op 1/5 indien ze dit laatste cijfer wel overschrijden, met een minimum van 3.750 fr.

3. Het Beheer der Belastingen heeft de gemeenten in drie categorieën ingedeeld om de toepassing van den beroepstaxe-aanslag te bepalen:

Gemeenten met minder dan 5.000 inwoners; gemeenten van 5.000 tot 30.000 inwoners en gemeenten met meer dan 30.000 inwoners.

4. De familielasten komen ook voor de berekening der belastingen in aanmerking.

Om onze vergelijking door te trekken zullen wij dus de netto-inkomsten bekijken om vergelijkingsbases te hebben; op deze manier zullen wij bij gelijke inkomsten, eenzijdig voor den handelaar en anderzijds voor den gesalarieerde de te betalen som voor belastingen aan beroeps- en crisistaxes bepalen. Voor onze berekeningen komt ook de gemeentetaxe op de vergoedingen en salarissen in aanmerking, die voor de handelaars moet worden bijgevoegd bij de beroepstaxe. Hier volgen enkele praktische gevallen:

belastingplichtige gehuwd, met één kind

HANDELAAR	
Beroepstaxe volgens barema	480.—
1/10 meer voor handelswinsten ...	48.—
	528.—
Nieuwe verhoging voor handelaars (besluit 12-5-42) 20 %	106.—
Bijvoegingen van provincie en gemeente (100 %)	528.—
Crisistaxe 5,5 %	1.320.—
	2.482.—

HANDELAAR	
Beroepstaxe volgens barema	1.092.—
1/10 meer voor handelswinsten ...	109.—
	1.201.—
Nieuwe verhoging van 20 % (besluit 12-5-42)	240.—
Bijvoegingen van provincie en gemeente 100 %	1.201.—
Crisistaxe (5,5 %)	2.700.—
	5.342.—

HANDELAAR	
Beroepstaxe 55.000 x 5 %	2.750.—
Vermindering voor één persoon ten laste 5 %	138.—
	2.612.—
Vermeerdering 1/10 voor handelswinsten	261.—
	2.873.—
Vermeerdering 1/10, belas. gehuwd zonder kinderen (besluit 2-3-42) ...	287.—
	287.—
	3.160.—
Nieuwe verhoging 20 % (besluit 12-5-42)	632.—
Bijvoegingen van provincie en gemeente 100 %	3.160.—
Crisistaxe 11 %	6.050.—
	13.002.—

Verschil 13.002 — 10.072 = 2.930 fr.

2.930×100

hetzij — = 29 % meer voor den handelaar.

10.072

4. Gemeente van minder dan 5.000 inwoners, belastingplichtige gehuwd zonder kinderen. Netto-inkomsten: 28.000 frank.

GESALARIEERDE		HANDELAAR	
Beroepstaxe volgens barema	594.—	Beroepstaxe volgens barema	594.—
Gemeentetaxe op vergoedingen en salarissen (maximum 40 % op de b. t.)	238.—	1/10 voor handelswinsten	59.—
Crisistaxe (7,5 % min 7 % per kind in vermindering gebracht)	1.659.—		653.—
	2.491.—	Nieuwe verhoging 20 % (besluit 12-5-42)	131.—
		Bijvoegingen van provincie en gemeente 100 %	653.—
		Crisistaxe	1.659.—
			3.096.—

Verschil: 3.096 — 2.491 = 605 fr.

605×100

hetzij — = 24 % meer voor den handelaar.

2.491

Om de zaak eenvoudig te houden, hebben wij geen rekening gehouden met de verzachtelingen der aanslagvoeten.

Wij constateeren dus, dat de handelaar gemiddeld 25 à 30 % meer belastingen betaalt op zijn beroepsinkomsten dan de gesalarieerde belastingplichtige.

Indien men de beroepstaxe niet in aanmerking neemt, is het klaar dat men in deze laatste de grootste losmakingen vindt en men verschillen kan berekenen die tot 75 % belopen ten nadeele van de handelaars; nochtans dient te worden opgemerkt, dat de beroepstaxe niet altijd het voornaamste element is van de totale belasting, maar integendeel, dat het dikwijls de crisistaxe is.

We moeten er ook bijvoegen, dat er een gevoelige verbetering in de fiscale ongelijkheid is getreden, toen het maximum der provinciale en gemeentelijke bijvoegingen op 100 % is vastgesteld geworden. Nochtans schijnt het besluit d.d. 12-5-42, houdende verhoging van 20 % van de beroepstaxe op de handelsinkomsten, een deel van dit voordeel terug te nemen.

Waarom deze ongelijkheid? Waarom moet de handelaar altijd de melkkoe van de administratie zijn? Zelden werd dat van dit standpunt uit verklaard. Men kan wel beweren, dat de reden van de ongelijkheid gebaseerd was op het feit, dat de handelaars niet al hun beroepsinkomsten verklaarden, maar toch heeft men dat nooit klaar omschreven.

Zeker, het feit bestaat, maar in weerwraak zouden we ook kunnen vragen, hoeveel handelaars te veel betaalden door hun onwetendheid nopens fiscale vraagstukken en bij gebrek aan bewijzende elementen.

Men versterkt van langsom meer de maatregelen van de fiscale toezichten; men kan zeggen dat de mazen van het net nauwer worden en dat de fiscale stof die den controleur ontsnapt, vermindert.

Men kan dus wat meer gelijkheid eischen. Van den anderen kant moeten de handelaars een poging aanwenden om aan de controle der belastingen klaardere en nauwkeurigere staten te geven.

Denk niet, dat verwarring u kan redden; dat is een grove vergissing. De fiscus heeft ondervinding en zonder voldoende wijsleveringen kunt u zich niet verdedigen. Een eenvoudig en goedkoop middel blijft nochtans te uwer beschikking: het houden van een regelmatige boekhouding.

Wij hebben een eenvoudig systeem voor handelaars uitgewerkt, systeem dat zij zelf kunnen houden en bestaande uit de twee wettelijke boeken: journaal-kasboek en inventarissenboek alsmede een uitlegboekje. (Uitgave L'avenir, Jamblinne de Meuxplein, 34-36, Brussel.) Wanneer alle handelaars de poging zullen hebben aangewend die men van hen mag vragen, meenen wij dat het zal gemakkelijk gaan de belastingsgelijkheid te bekomen.

Uitzonderingsbepalingen van tijdelijken aard
in zake huurovereenkomsten

Wat is er nu eigenlijk met de wet over de huurovereenkomsten? In een samenvattend artikel volgen hieronder de voornaamste bepalingen.

Overwegende dat de openbare orde en de economische noodwendigheden van het land vergden, dat onverwijld maatregelen werden getroffen opdat de wetsbepalingen op de huurovereenkomsten aan de tegenwoordige tijdsomstandigheden zouden worden aangepast en opdat inzonderheid de huurders niet verder zouden gehouden blijven prestaties te leveren, waartoe zij thans, wegens oorlogsgebeurtenissen of omstandigheden van economischen aard, niet zouden bij machte zijn, werd op 20 September 1940 een besluit uitgevaardigd in zake uitzonderingsbepalingen bij huurovereenkomsten. De vóór 10 Mei 1940 gesloten huurovereenkomsten, welke ook het gebruik of de bestemming van de in huur gegeven perceelen zij, dus zoowel voor wat betreft de woonhuizen als de handelshuizen met uitsluiting echter van de landpacht, en niettegenstaande elke strijdige overeenkomst van vóór 10 Mei 1940, kunnen het voorwerp uitmaken van aanvragen tot vermindering van den huurprijs of tot verbreking van de huurovereenkomst.

Voor de huurovereenkomst die na 10 Mei 1940 werden aangegaan of hernieuwd, blijven de vroeger van kracht zijnde wetsbepalingen gelden.

Aanvraag tot vermindering
van den huurprijs

De huurder kan vermindering van huurprijs vragen indien hij niet in staat is de algeheelheid van den overeengekomen huurprijs te betalen, tengevolge van de economische omstandigheden of van de uit den oorlog ontstane omstandigheden. Wanneer de ongelukkige toestand van den huurder te wijten is aan ziekte bijvoorbeeld, kan hij geen vermindering bekomen. De huurder moet het bewijs leveren dat zijn inkomsten tengevolge van oorlogs- of economische omstandigheden in zulke mate verminderd zijn, dat hij de algeheelheid van den huurprijs niet meer kan betalen.

Een handelaar bepaalt zijn vroegere inkomsten en vergelijkt ze met de huidige. Hij

moet alle noodige documenten voorleggen; de rechter, bij wien de aanvraag is ingediend, kan een deskundig onderzoek gelasten. Hij bepaalt den datum, waarop de vermindering intreedt en stelt den duur er van vast. Hij kan uitstel verlenen voor de betaling van de achterstallige huren.

Aanvraag tot verklaring van de huurovereenkomsten

Deze aanvraag kan uitgaan hetzij van den huurder hetzij van den verhuurder.

Op aanvraag van den huurder :

Zoo de huurder bewijst dat hij uit hoofde van de economische omstandigheden of de oorlogsgebeurtenissen niet meer in staat is, zelfs na een vermindering van den huurprijs, den last te dragen dien de voortzetting van de bewoning zou medebrengen, kan de rechter de verbreking van de huurovereenkomst uitspreken.

In geval de huurder overleden is kan de verbreking van de huurovereenkomst worden uitgesproken, op voorwaarde dat de dood te wijten is aan oorlogsgebeurtenissen en dat zijn erfgenamen of zijn echtgenoot niet meer bij machte zijn den huurprijs te betalen of het gebruik van het gehuurde goed niet meer hebben. Er dient hier opgemerkt, dat de overlevende echtgenoot (e) met den overleden huurder moet samengewoond hebben.

De verbreking kan nog worden uitgesproken op verzoek van den huurder, indien deze bewijst dat hij, wegens verwondingen of ziekten tengevolge van oorlogsgebeurtenissen opgelopen, een merkelijke en bestendige vermindering zijner arbeidsbekwaamheid heeft ondergaan, zoodat hij verhinderd is het beroep uit te oefenen met het oog waarop hij de huurovereenkomst had gesloten.

Op aanvraag van den verhuurder :

De verhuurder kan de verbreking van de huurovereenkomst eischen, indien de huurprijs voor een langeren termijn dan zes maanden, met meer dan vijftig ten honderd is verminderd. In sommige gevallen mag de verhuurder slechts de verbreking eischen wanneer het bedrag van de vermindering 60 ten honderd bedraagt, nl. in de Brusselsche agglomeratie en in de gemeenten met meer dan 100.000 inwoners, voor de woon- en handelshuizen met een jaarlijkschen huurprijs van minder dan 1.200 frank en voor de gedeelten van onroerende goederen met een jaarlijkschen huurprijs van minder dan 800 fr.; in de gemeenten met 50.000 tot 100.000 inwoners: voor de woon- en handelshuizen met een jaarlijkschen huurprijs van minder dan 900 fr. en voor gedeelten van onroerende goederen waarvan de huurprijs niet meer dan 600 fr. bedraagt.

Hierdoor heeft men willen verhinderen dat het besluit de uitdrijving van al de talrijke kleine huurders tot gevolg zou hebben.

De gevolgen voor de onderhuurders

Wanneer de verbreking van de huurovereenkomst geëischt wordt door den huurder en de onderhuurders in deze zaak werden opgeroepen, dan wordt de toestand van laatstbedoelden geregeld door den rechter. Werden ze in de zaak niet opgeroepen, dan is de verbreking alleen van kracht voor den hoofdhuurder en den hoofdverhuurder. De onderverhuurders, indien de onderverhuuring was toegelaten of geduld, kunnen tegen dezelfde voorwaarden de woongelegenheden blijven betrekken als rechtstreekse huurders van den eigenaar. Indien de onderverhuuring niet was toegelaten, moet de hoofdhuurder een minnelijke schikking treffen met zijn onderhuurder of hen een regelmatig opzeg doen betekenen. Immers bij de verbreking van de huurovereenkomst, moet hij het woonhuis heelemaal ter beschikking stellen van den eigenaar. In zake verhuuring van handelshuizen valt op te merken dat de onderverhuuring altijd toegelaten is wanneer ze gepaard gaat met den afstand van het handelsfonds.

Wanneer de verbreking van de huurovereenkomst geëischt wordt door den verhuurder, heeft het vonnis waarbij de huuroverbreking wordt toegestaan, enkel uitwerking ten aanzien van de onderhuurders, indien deze in de zaak werden opgeroepen. Werden ze niet opgeroepen, dan worden ze zooals hooger gezegd, rechtstreekse huurders van den eigenaar. Deze laatste mag, te hunnen opzichte, de huur regelmatig opzeggen.

De rechter kan aan de onderhuurders die tengevolge van de verbreking van de huurovereenkomst gedwongen worden te ver-

huizen en indien daartoe gronden zijn, ofwel uitstel, ofwel een vergoeding, of zelfs uitstel en tevens vergoeding toekennen. Hij kan bijvoorbeeld den verhuurder of den hoofdhuurder verplichten de verhuizingskosten van den onderverhuurder te betalen.

Alle geschillen betreffende de huurovereenkomsten behoren tot de bevoegdheid van den vrederechter van de plaats, waar het onroerend goed gelegen is. Beroep kan aangekeend worden, wanneer het jaarlijksch bedrag van den huurprijs 2.500 frank overschrijdt.

WAT IS EEN REGELMATIGE BOEKHOUDING ?

Het is een feit dat iedere handelaar moet boekhouden. Het handelsrecht schrijft het voor, nochtans zijn zij die aan dezen plicht voldoen, zeer gering. Allen zijn er van overtuigd, dat er voordeelen uit voortvloeien, doch ongelukkig wijken maar al te velen terug voor de kleine moeite die wordt geëischt. Indien u het goede besluit neemt en mede te beginnen, juist nu, daar wij pas een nieuw jaar zijn begonnen, maak dan dat uw boekhouding regelmatig zij.

Wat is een regelmatige boekhouding? Eerst en vooral een wettelijke boekhouding. d.w.z. voorgeschreven door het handelsrecht en dus omvattend een journaal en een inventarisboek beide genummerd en geparafeerd door den burgemeester, schepen of rechter bij de handelsrechtbank. Deze boeken moeten worden gehouden volgens datum, zonder blanco's, gapingen noch bijvoegingen in de marge.

De fiscale wetten verlaten zich op een regelmatige boekhouding, maar geven geen bepalingen hierover.

In de praktijk poogt soms het Beheer der Belastingen de gegevens der boekhouding te verwerpen onder voorwendsel dat zij niet regelmatig zouden zijn, beter gezegd fiscaal regelmatig; hieromtrent beweerde het Beheer van de Belastingen, dat de boeken van de detaillanten iederen verkoop net afgetekend en niet door een globale boeking aan het einde van den dag zou moeten opgeven.

Ons inziens kan zij uit de definitie zelf van het journaal dit niet vergen: « een boek dat dagelijks al de verrichtingen van den handel opgeeft... ». Zoo hebben wij dit ten andere, bij de uitwerking van ons boekhoudingssysteem, verstaan.

Gelukkig heeft zooëven een beroep bij de rechtbank te Brussel de quaestie aangesneden; hieronder volgen de essentieelste punten van dit vonnis-uitreksel uit het « Journal pratique du droit fiscal »:

« Overwegend dat om de door den belastingplichtige verklaarde cijfers goed te maken voor de regeling van het boekjaar 1936, de administratie de winsten belastbaar heeft verklaard ten opzichte van de normale winsten van gelijkaardige belastingsschuldigen »

» Overwegend dat de bepalingen bij artikel 28 der samengebundelde wetten deze manier van handelen niet toelaten bij gebrek aan overtuigende elementen voorgedragen hetzij door de belanghebbenden, hetzij door de administratie;

» Overwegend dat uit het administratief on-

derzoek volgt, dat de eischer tengevolge van zijn verklaring een balans en een winst- en verliesrekening heeft voorgelegd, waarvan de cijfers overeenstemmen; dat, van den anderen kant, hij een boekhouding in dubbel houdt en dat de ontvangsten netto-cassa dag voor dag in een notaboek werden geschreven en aan het einde van de maand in een kasboek werden overgedragen;

» Overwegend dat de administratie den belastingplichtige alleen verwijt iedere verkoopverrichting niet afzonderlijk te hebben ingeschreven doch wel globaal dag per dag;

» Overwegend dat dit criterium niet zou kunnen gegrond zijn tenzij de administratie bedrog of ten minste een door den eischer begane fout in het opstellen van zijn rekeningen zou aantoonen doch dat zij niet de minste onnauwkeurigheid heeft aangegeven;

» Dat er van den anderen kant niet werd ontkend, dat de boekhouding van den eischer zou overeenstemmen met de noodzakelijkheden en de mogelijkheden van zijn handel in breigoedartikelen en linnengoed in het klein en zij dus geloofwaardig is tot het bewijs van het tegendeel;

» Overwegend dat de administratie terecht een som van frank heeft geweigerd als beroepslast voor wat betreft de persoonlijke uitgaven van den eischer en vreemd aan de uitoefening van zijn beroep;

» Om deze redenen verklaart het Hof voor juist, dat het cijfer van de beroepsinkomsten, die moeten dienen tot basis van den aanslag voor het boekjaar 1936, moet worden bepaald op frank; beveelt teruggave van welkdanige som welke onbehoorlijk werd geïnd voor belastingen boven dit cijfer met de gedurende het uitstel betaalde interesten »

Dit vonnis omschrijft dus, dat in het bovenstaande geval de boekhouding regelmatig is en dientengevolge de rechtbank van den belastingplichtige geen aanslag aanvaardt op basis van de boekhoudingsgegevens, tenzij de fiscus de onjuistheid ervan kan bewijzen.

Dit vonnis is zeer belangrijk. Voor iederen handelaar die een wettelijke en regelmatige boekhouding, volgens de voorschriften van het handelsrecht houdt, moet de fiscus de door deze boekhouding geleverde cijfers tot basis van den aanslagvoet nemen met zijn toevlucht tot schatting volgens de inkomsten van gelijkaardige belastingplichtigen, tenzij hij kon bewijzen, dat de boekhouding valsch is ten gevolge van een ernstige onjuistheid. « De boekhouding van den kleinhandelaar » uitgave « L'Avenir », Jamblinne de Meuxplein, 34-35, Brussel geeft, indien zij gewetensvol wordt gehouden, alle waarborgen aan den handelaar.

Wij antwoorden...

L. V. d. B. te N. 35834.

Beklaagt zich over het feit dat de gemeenschappen, economen en pensioenen zich rechtstreeks mogen bevoorraden bij een grossier en vraagt of het niet mogelijk is stappen aan te wenden bij de Hoofdgroepering opdat de vischbevoorrading dezer instellingen geschiedt door tusschenkomst der kleinhandelaars.

Wij hebben het genoegen u mede te deelen dat, na de noodige stappen te hebben gedaan, de Hoofdgroepering besloten heeft de vischverdeling aan deze instellingen te doen, geschiedt door tusschenkomst der kleinhandelaars.

F. S. 4047/7747.

Schrijft ons: « Om redenen gansch onafhankelijk van mijn handelstoestand, wensch ik mijn handel over te maken en een andere zaak over te nemen in de Brusselsche agglomeratie. Moet ik mijn inschrijving in het Handelsregister verkopen en eventueel deze overnemen van den persoon die mij zijn handel overlaat? »

De inschrijving in het Handelsregister mag niet het voorwerp uitmaken van een verkoopacte. De inschrijving is streng persoonlijk en kan niet overgemaakt worden. Door het overnemen van een handelszaak bekomt u de toelating een inschrijving in het Handelsregister aan te vragen. De inschrijving in het Handelsregister komt slechts op de tweede plaats bij de overname. De persoon, die uw handel overneemt, mag een inschrijving aanvragen bij de Greffie van de Handelsrechtbank van zijn woonplaats. U, die een handelszaak van een anderhandelaar overneemt, zult uw inschrijving in het Handelsregister kunnen behouden. Zij zal nochtans overgebracht worden in een ander rechtsgebied.

V. N. L. 35835 te N. S.

« De gemeente die ik bewoon telt slechts 4.000 inwoners en komt bijgevolg niet in aanmerking voor de vischverdeling. Ik vestig nochtans Uwe aandacht op het feit dat in de omstreken onzer gemeente vele groote ondernemingen gevestigd zijn. Zou dit feit in aanmerking kunnen komen om eventueel aangenomen te worden voor de vischverdeling en welke stappen moet men doen te dien einde? »

Verzoek den burgemeester Uwer gemeente een officieele aanvraag in te dienen bij de Hoofdgroepering « Visch en Visscherijproducten », Wétstraat, 163, te Brussel. Het is mogelijk dat, gezien den grooten aanvoer van visch, deze aanvraag een gunstig gevolg zal krijgen.

V. F. te E. 3655.

« Daar mijne zaak zich aanzienlijk uitbreidt wordt ik sedert 1 Januari 1942 geholpen door mijn dochter. Spijtig heb ik nagelaten de beroepsstaxen en de nationale crisisbelasting te betalen. Hoe kan ik mij uit dezen neteligen toestand redden? »

U moet een aansluitingsaanvraag indienen bij de Nationale Spaar- en Lijfrentkas, ten einde een dienstnummer te bekomen voor u zelf en een aansluitingsnummer voor uw dochter, met het oog op de ouderdomspensioenen. Alle mogelijke inlichtingen zullen u door dit organisme verstrekt worden. Wat de werkongevallen betreft, wet d.d. 24-12-1903, valt het aan te raden een verzekering af te sluiten met een erkende maatschappij. U moet een werkboekje houden dat u zich kunt aanschaffen in elke goeden papierhandel. Betreft het een familieonderneming, dan zij u ontheven van:

— werkhuisreglement;
— betaald verlof;
— gezinstoeslagen voor gesalarieerden, maar onderworpen aan de gezinsvergoedingen voor niet-gesalarieerden.

Wat de belastingen betreft, moet uwe dochter een fiscale verklaring afleggen voor het dienstjaar 1942, waarin zij het bedrag van het bij u ontvangen loon moet vermelden.

D. L. te Luik, 35836.

« Een mijner vrienden is restauranthouder en vraagt mij of hij eventueel zou kunnen genieten van de vischverdeling? »

Raad uw vriend aan zich in verbinding te stellen met den vertegenwoordiger der Hoofdgroepering « Toerisme ». Het is deze Hoofdgroepering die gevolg aan zijn aanvraag zal geven.

Vischhandelaars, wanneer U ons schrijft, vergeet niet in uwe brieven op duidelijk leesbare wijze uw naam, adres en inschrijvingsnummer bij de N.L.V.C. te vermelden. Ons adres luidt:

Blad « De Vischhandel »
Hopstraat, 47
BRUSSEL

De verantw. uitgever:
Willem Meis.
Nieuwstraat, 50. Brussel.

L. V. IMIFL.
Hopstraat, 47. Brussel.
H. R. 3371 - O. C. P. 395